

Zorgplan 2017-2018

Inhoud

1 Zorgplan	3
1.1 Kernwaarden	3
1.2 Visie van de school	4
1.3 Visie op zorg	4
1.4 Handelingsgericht werken en opbrengstgericht werken	5
1.5 Klassenmanagement	6
1.6 Sociaal-emotionele ontwikkeling en relatie tot het leren	7
1.7 Zelfstandig werken	7
1.8 Passend onderwijs	7
1.9 Ontwikkelingsperspectief	8
1.10 Beleid (hoog)begaafde leerlingen en Breinstein	8
2 Signalering	9
2.1 Leerlingvolgsysteem	9
2.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling	10
2.3 Trendanalyse, Dwarsdoorsnede, Opbrengstgericht werken	11
2.4 Observatie	11
2.5 Evaluatiemomenten	11
3 Gespreksvoering	13
3.1 Groepsplanbespreking	13
3.2 Leerlingbespreking	13
3.3 Ouderafspraken	13
4 Externe Zorg	15
4.1 Ondersteunings Team	15
4.2 Zorg Advies Team	16
5 Verslaglegging	17
5.1 Groepsplannen	17
5.2 Stimulerende en belemmerende factoren	17
5.3 Dossiervorming	17
5.4 Incidentenmelding	17
5.5 Onderwijskundig rapport	18
5.6 Organisatorische zaken	18
6 Interne Zorg	19
6.1 Coaching	19
7 Beleid	20
7.1 Intern begeleider binnen de schoolorganisatie	20
7.2 Managementteam	20
7.3 Toetskalender	20
7.4 Nascholing	20
7.5 Zorgnetwerk	20
7.6 Speciale leerlingenzorg	21
7.7 Hulp aan kinderen met een beperking	21
7.8 Onderwijs aan langdurige zieke kinderen	21
7.9 Protocollen	22
Bijlagen	23

1 | Zorgplan

Dit document is een werkdocument, het wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Het bestaansrecht van de stichting PCPO Midden Brabant, waarvan de Dr. De Visserschool/ De Rietvink onderdeel is, ligt besloten in het feit dat we streven naar onderwijs van uitzonderlijke kwaliteit, waarbij elke school minimaal een voldoende wil halen op de inspectiecriteria. We streven ernaar dat alle kinderen van onze scholen een goede basis hebben meegekregen om zich verder te ontwikkelen tot een kritisch, actief en sociaal burger.

De school wordt vormgegeven vanuit vijf gekozen kernwaarden waarmee we met ons onderwijs het maximale willen bereiken:

Ambitie | Samen | Persoonlijk | Respect en Plezier

Ambitie

Eruit halen wat erin zit, uitdagend, open staan voor veranderingen, hoge verwachtingen hebben. Ons onderwijs is opbrengstgericht en erop gericht om het maximale eruit te halen. Dat is te zien aan onze manier van lesgeven gebruikmakend van het model van directe instructie, actuele methodes, een interactieve inzet van ICT en Digibord, driestromenland en taakkaarten. Leerlingen worden actief bij de lessen betrokken en zijn mede verantwoordelijk voor het eigen leerproces.

Samen

Samen voor de school gaan en staan, openheid naar elkaar, elkaars talenten gebruiken. Samen vormen leerlingen, leerkrachten en ouders de school. We luisteren naar elkaar, helpen elkaar en leren van elkaar. Dit zien we terug in de manier waarop we met elkaar omgaan, samen werken, spelen en leren.

Persoonlijk

Rekening houden met verschillen en individuele aandacht voor kind en collega. We houden rekening met elkaar. Dat zie je aan de manier waarop we met elkaar omgaan, verschillen accepteren en belangstelling tonen voor elkaar.

Respect

Elkaar waarderen in een omgeving waarbij je jezelf kunt zijn en waar ieders talenten tot uiting kunnen komen. We gaan respectvol om met elkaar. We dragen zorg voor elkaar en maken gebruik van elkaars talenten. Het is belangrijk dat de school een prettige, veilige en schone omgeving is voor de kinderen, ouders en leerkrachten. Voor een schone school is het ook belangrijk dat de kinderen zich medeverantwoordelijk voelen voor de schoolmaterialen/ omgeving.

Plezier

Je veilig voelen om jezelf te zijn, van kleine dingen genieten, leren relativeren en er is individuele aandacht. Kinderen en personeel gaan met plezier naar school. Dat zie je aan de manier waarop leerlingen, ouders en teamleden met elkaar omgaan, zoals bijvoorbeeld bij activiteiten en vieringen.

1.2 | Visie van de school

We willen als team kinderen stimuleren zich breed te ontwikkelen met als vertrekpunt de capaciteiten en natuurlijke interesses. Ons streven is kinderen te leren zelfstandig en kritisch in het leven te leren staan. Normen en waarden spelen hierbij een grote rol.

De onderstaande richtinggevende uitspraken zijn van belang voor onze activiteiten en prioritering:

- Centraal staat de brede ontwikkelingen van kinderen, zowel op cognitief als sociaal emotioneel niveau. Belangrijk hierbij is dat de cognitieve vakken geïntegreerd worden met andere vakken zoals wereldoriëntatie, cultuur etc.
- Een ander vereiste is het bieden van uitdagend onderwijs voor alle leerlingen. Hierbij wordt kritisch gekeken naar bestaande lesmethodes en wordt onderzocht welke methode het beste past bij het leerdoel.
- Inspelen op ons principe is 'ieder kind is uniek'. Vanuit die gedachte werken we met driestromenland. Kinderen krijgen afhankelijk van hun individuele behoefte instructie op boven-, midden- of onderstroom niveau. Voor kinderen in de boven- en onderstroom wordt passend onderwijs aangeboden dat voldoet aan de individuele leerbehoefte van elk kind.
- We bieden rust en structuur. Dit is zichtbaar in de aanpak, het klassenmanagement van de leerkracht, de inrichting van de lokalen en algemene ruimtes van de school.
- De nadruk wordt gelegd op de sociaal emotionele ontwikkeling, rekenen en taal en algemene ontwikkeling zoals burgerschap.
- We besteden meer tijd aan taal- en woordenschatonderwijs.
- Leerlingen vanaf groep 1 krijgen Engels les.
- Er wordt gewerkt met een digitale leeromgeving.
- ICT is geïntegreerd in ons onderwijs.
- Er wordt structureel aandacht besteed aan onze Christelijke identiteit.
- Op onze school wordt systematisch aandacht geschonken aan de sociaal- emotionele ontwikkeling.
- Alle medewerkers werken aan hun persoonlijke ontwikkeling gerelateerd aan de schoolontwikkeling.
- Op onze school wordt opbrengstgericht gewerkt. Het onderwijsaanbod is afgestemd op de behoeften van de leerlingen. Dit geldt voor leerlingen die in de bovenstroom zitten en extra uitdaging nodig hebben en voor kinderen die in de onderstroom zitten die extra instructie/uitleg of een specifieke aanpak nodig hebben.

1.3 | Visie op zorg

Op de Dr. De Visserschool/ De Rietvink wordt gewerkt vanuit de systematiek van Handelingsgericht werken, waarbij het team goed onderwijs realiseert dat zoveel mogelijk afgestemd is op de onderwijsbehoeften van alle leerlingen.

Op groepsniveau betekent dit, het cyclisch handelingsgericht werken met groepsplannen. De toetsresultaten worden door de leerkracht meegenomen in het opstellen van een groepsplan voor de gehele groep. Dit groepsplan wordt besproken door de leerkracht en de Intern Begeleider (de IB-er) tijdens de groepsbespreking.

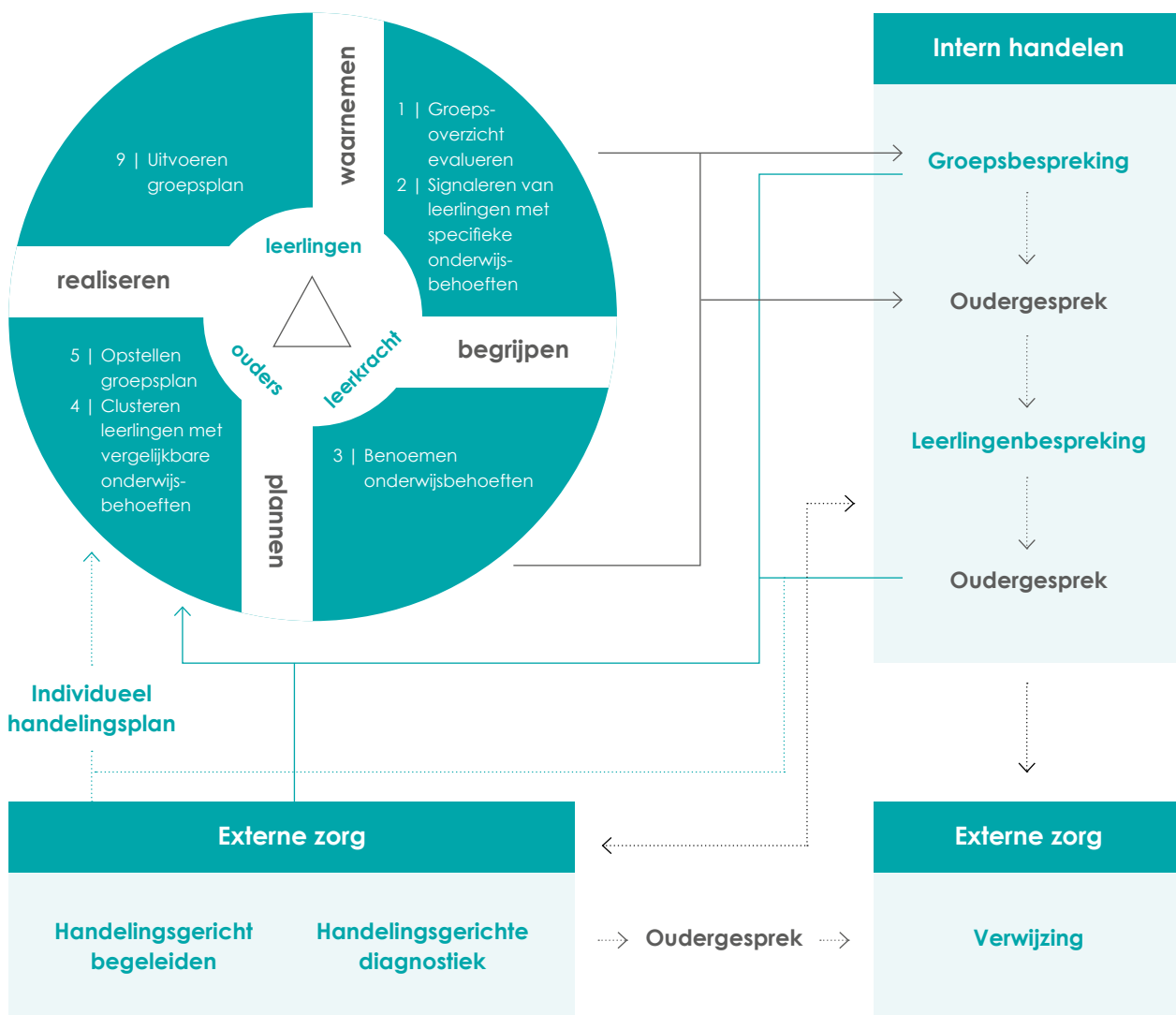
De concrete uitwerking van het groepsplan in een weekplanning wordt eveneens besproken tijdens de gesprekken met de IB-er.

Iedere cyclus handelingsgericht werken wordt afgesloten met een groepsbespreking, hierna start een nieuwe cyclus. Dit gebeurt 2 x per jaar. Tussentijds worden de groepsplannen in november en maart eventueel bijgesteld.

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften worden besproken in de leerling-bespreking. Deze vinden plaats na de groepsbesprekingen. De onderwijsbehoeften van de leerling en de manier waarop hiermee wordt omgegaan wordt in het groepsplan opgenomen en wordt besproken met de ouders/verzorgers. De leerkracht en de Intern begeleider hebben regelmatig gesprekken over leerlingen die specifieke onderwijsbehoeften hebben. Tijdens deze gesprekken worden de onderwijsbehoeften van de leerling duidelijk in kaart gebracht.

Ouders zien we als partners in het overleg met betrekking tot de ontwikkeling van hun kind. Ouders kunnen altijd contact opnemen met de leerkracht, de Intern begeleider of de schoolleiding.

1.4 | Handelingsgericht werken en opbrengstgericht werken

Schema Handelingsgericht werken (HGW)

Bij Handelingsgericht werken (HGW) staan de onderwijsbehoeften centraal. Bij passend onderwijs krijgt de ene leerling meer of minder leertijd en intensievere instructie of begeleiding dan de andere. Essentieel in het omgaan met verschillen is hoe we naar kinderen kijken. Onderwijsbehoeften spelen hierbij een belangrijke rol: wat heeft een kind nodig om een bepaald doel te bereiken? Om welke vaardigheid gaat het? Welke aanpak heeft het hiervoor nodig?

Uitgangspunten Handelingsgericht werken

De zeven uitgangspunten van HGW zijn:

1. Onderwijsbehoeften staan centraal; afstemming van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerling.
2. Het gaat om afstemming en wisselwerking, preventief en proactief denken en handelen.
3. De leerkracht doet ertoe.
4. Positieve aspecten van leerling, leerkracht en ouders zijn van groot belang.
5. We werken constructief samen.
6. Het handelen van de leerkracht is doelgericht.
7. De werkwijze is systematisch en transparant, we werken cyclisch en systematisch met groepsplannen.

Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn:

- Impulsen voor kwaliteitsverbetering.
- Bieden van passende onderwijsarrangementen.
- Vergroten van competenties van leerkrachten.
- Transparant maken en verbeteren van de zorgstructuur in school.
- Goede overgang waarborgen van voorschool naar groep 1 en van groep 8 naar het voortgezet onderwijs.
- Afstemmen met externe deskundigen en partners.
- Afstemmen binnen het samenwerkingsverband, RSV Breda.

De leerkracht heeft binnen het handelingsgerichte werken een centrale rol. Door het werken met groepsplannen wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Van hieruit worden de leeractiviteiten georganiseerd.

1.5 | Klassenmanagement

Binnen het werken in de groep maken we gebruik van het IGDI model: (IG)DI (interactieve gedifferentieerde) directe instructie.

Bij het aanbieden van (nieuwe) leerstof is het van belang dat de leerkracht zijn houding en interactie afstemt op de leerlingen en rekening houdt met individuele verschillen. De leerkracht motiveert de leerling voor de leertaken en daagt ze uit. Het lesdoel wordt aangegeven en de voorkennis wordt geactiveerd. Er worden open vragen gesteld die uitnodigen tot denken -delen- en uitwisselen. Leerlingen worden aangezet tot actief denken. Voor de kinderen die dat nodig hebben vindt verlengde instructie plaats in een kleine groep. Er zijn kinderen die na een korte instructie al kunnen starten met het maken van opdrachten. Positieve feedback volgt na afloop van de les.

1.6 | Sociaal Emotionele Ontwikkeling in relatie tot het leren

Een positief zelfbeeld is voor ieder mens belangrijk. Het is een essentieel ingrediënt voor zelfvertrouwen. Dit geldt zeker voor kinderen. Hier ligt de basis voor verdere ontwikkeling en hoe ze later in de maatschappij staan. Het zelfbeeld wordt uiteindelijk gevormd door duizend-en-een ervaringen. Dit begint al vanaf de geboorte en de omgang met ouders. Daarna volgen al snel alle indrukken met vriendjes en leeftijdsgenoten. Ook de school levert een belangrijke bijdrage aan het zelfbeeld van een kind.

Bij Sociale Emotionele Ontwikkeling is verbinding voelen met elkaar en oog voor wat er om je heen gebeurt belangrijk. Dit realiseren we door het fundament te bouwen waarin kinderen leren samenwerken, communiceren, eigen keuzes te maken, met elkaar in gesprek te gaan, onafhankelijk op te stellen en iets over te hebben voor een ander.

Bij ons op school doet ieder kind ertoe. Ieder kind mag er zijn. Ieder kind moet gezien worden. We zorgen voor een veilige omgeving waar kinderen zich prettig voelen. Dit doen we door complimenten te geven, te waarderen wat goed gaat en opbouwende feedback te geven. In deze veilige leeromgeving krijgen kinderen de kans om de gevolgen van het eigen gedrag te ervaren.

1.7 | Zelfstandig werken

Zelfstandig werken houdt in dat leerlingen, alleen of samen, gedurende enige tijd zonder hulp van de leerkracht, aan een zelf uitgekozen taak werken. Het doel van zelfstandig werken is dat de leerlingen leren plannen, een eigen leerstijl ontwikkelen, zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen werk, onderzoeksvaardigheden ontwikkelen en keuzes leren maken.

Tijdens het zelfstandig werken maken we gebruik van het blokje met de rode en groene stip en het vraagteken. Met het blokje geven de kinderen aan of ze wel/niet gestoord mogen worden of dat ze een vraag hebben.

Daarnaast is de regel dat de leerkracht niet gestoord mag worden als de leerkracht met kinderen aan de instructie bezig is.

1.8 | Passend Onderwijs

Passend Onderwijs zet alle scholen aan tot het heroverwegen van de opvang van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Bij het schoolbestuur ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het bieden van een passend onderwijsarrangement voor elke leerling.

Bij deze heroverweging gaat het om leerlingen die worden verwezen naar SO/ SBO scholen, maar ook om leerlingen die nu met een arrangement in de reguliere school opgevangen worden.

Voor kinderen die specifieke onderwijsbehoeften hebben, maar met extra faciliteiten kunnen blijven deelnemen aan het reguliere onderwijs op de Dr. De Visserschool / De Rietvink, vragen we een arrangement aan bij de Commissie van Toelaatbaarheid, onderdeel van het RSV Breda. In het ondersteuningsprofiel geeft Dr. De Visserschool/ De Rietvink aan, welke basisondersteuning we kunnen bieden.

1.9 | Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Leerlingen waarvan vaststaat dat ze maximaal het eindniveau van groep 7 halen, de doelen van groep 8 niet zullen realiseren, krijgen een ontwikkelingsperspectief (OPP). Het OPP wordt opgesteld na extern onderzoek en/of op basis van voorafgaande Cito-toetsuitslagen. We stellen een OPP op vanaf gr. 6 voor één of meerdere kernvakken waarvan de achterstand groter is dan 1 ½ jaar. Het OPP bevat de einddoelen en tussendoelen per vak en het VO-perspectief (eventuele later vast te stellen). Daarnaast staat beschreven hoe de leerkracht de doelen gaat realiseren. Een OPP wordt twee keer per jaar geëvalueerd (intern begeleider, leerkracht, ouders).

1.10 | Beleid (hoog)begaafde leerlingen en Breinstein

Binnen de groep wordt er gewerkt met een onderstroom- middenstroom en bovenstroom. Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong worden ingedeeld in de bovenstroom. Naast het aanbod vanuit de bovenstroom wordt gekozen voor het compacten, verbreden en verdiepen bij deze leerlingen.

Leerlingen die extra uitdaging nodig hebben bieden we de gelegenheid om deel te nemen aan Breinsteing. Voor kinderen uit groep 4 en 5 is dit een dagdeel per week. Voor kinderen uit de groepen 6 t/m 8 is dit een volledige dag per week.

Via een speciale selectieprocedure worden kinderen geselecteerd om tot de Breinstein groep te worden toegelaten. De selectieprocedure omvat o.a.: observatie vanuit de leerkracht, Cito-scores, uitslag van de NSCCT toets, evt. vragenlijsten vanuit het Protocol Hoogbegaafdheid (DHH).

Binnen Breinstein wordt aandacht besteed aan taal en rekenen op een passend niveau. Verder wordt gewerkt vanuit thema's, techniek en staat het leren leren op het programma.

De lessen worden gegeven door een leerkracht die zich gespecialiseerd heeft op dit gebied.

2 | Signalering

2.1 | Leerlingvolgsysteem

Op de Dr. De Visserschool/ De Rietvink wordt met het leerlingvolgsysteem van ParnasSys gewerkt. Alle toetsgegevens zowel methode-gebonden als de niet-methode gebonden toetsen worden hierin verwerkt.

Via gerichte observaties en toetsen proberen we de kinderen zo goed mogelijk in hun ontwikkeling te volgen. Toetsen, die afgenomen worden in groep 1 en 2 zijn Rekenen voor kleuters en Taal voor kleuters. Tevens wordt het toetspakket van beginnende geletterdheid van CPS gebruikt.

In de groepen 3 t/m 8 worden toetsen afgenomen op het gebied van technisch lezen, begrijpend lezen, woordenschat, studievaardigheden, spelling en rekenen.

In de groepen voorschool en 1-2 wordt Kijk gehanteerd. Het onderscheidende van Kijk is, dat het een compleet programma is. In dit programma worden de volgende ontwikkelingslijnen onderscheiden:

- Sociale en emotionele ontwikkeling:
 - Zelfbeeld
 - Relatie met volwassenen
 - Relatie met andere kinderen
- Speel- en werkgedrag:
 - Spelontwikkeling
 - Taakgerichtheid en zelfstandigheid
- Motoriek:
 - Grote motoriek
 - Kleine motoriek
 - Tekenontwikkeling
- Zintuigelijke waarneming:
 - Visuele waarneming
 - Auditieve waarneming
- Mondelinge taalontwikkeling
- Lichaamsoriëntatie
- Ruimtelijke oriëntatie
- Tijdsoriëntatie
- Symboolverkenning
 - Ontwikkeling van beginnende geletterdheid
 - Ontwikkeling van het inzicht in cijfers en getallen
- Ontwikkeling van het logisch denken

Wij gebruiken het observatie- en registratiemodel voor de groep 1 en 2. De activiteiten sluiten aan bij het ontwikkelingsniveau van deze groep. Naast het observatie- en registratiemodel wordt ook het registratiemodel van de methode Kleuterplein voor groep 1 en 2 gehanteerd.

2.2 | Sociaal- en Emotionele ontwikkeling (SEO)

De kernwaarden van school zijn de leidraad bij het vormgeven van de lessen Sociaal Emotionele ontwikkeling. We starten ieder schooljaar met de Gouden Weken. In deze weken staat het kennismaken, groepsvorming en gedragsverwachtingen centraal. De kernwaarden en de regels n.a.v. de Gouden Weken zijn zichtbaar in de lokalen. Na iedere vakantie starten we met een zilveren dag, waarin we de afspraken herhalen en 'klassenbouwers' en andere activiteiten organiseren. Gedurende het schooljaar geven we diverse lessen uit de methode Kinderen en hun Sociale Talenten. Dit vullen we aan met andere lessen, die binnen de kernwaarde passen, die op dat moment centraal staat. Een voorbeeld hiervan zijn de activiteiten in de week van 'Het Respect'. Ook worden er ieder schooljaar ongeveer zes lessen gegeven over mediawijsheid. In iedere groep is er naast het reguliere programma een speerpunt. Zo worden er in groep 4 kidsontspanninglessen gegeven, in groep 5 Mindfulness, in groep 6 Rots en Water, in groep 7 een training Media Wijsheid en in groep 8 een training Voortgezet Onderwijs. In de groepen 7 en 8 worden de lessen van de methode 'Relaties en Seksualiteit' gegeven, waarin o.a. aandacht wordt aan seksuele voorlichting, weerbaarheid en homoseksualiteit.

In het schooljaar 2016-2017 werken we mee met het onderzoek van de universiteit van Utrecht 'Wat werkt tegen Pesten'. Aan het begin en aan het eind van het schooljaar monitoren we de veiligheid op school door de leerlingen en leerkrachten van groep 5 t/m 8 een vragenlijst in te laten vullen op de computer. Deze gegevens gebruiken we om de veiligheid op school te analyseren, maar ook om een vergelijking te maken met scholen, die een anti-pest-methode hanteren.

De Scoll wordt twee keer per jaar ingevuld en de gegevens worden geanalyseerd.

Aan het begin van het schooljaar bezoekt de vertrouwenspersoon van de school de groepen 3 t/m 8 om uitleg te geven en de drempel te verlagen om een afspraak te maken. In school en in de lokalen hangen posters met de foto, naam en het emailadres van de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is op onze school ook de coördinator Sociale Veiligheid. Er wordt in de nieuwsbrieven voor de ouders en de memo's van de personeelsleden informatie gegeven over de activiteiten rondom sociaal emotionele ontwikkeling.

Onderwijs op maat passen we ook toe, als kinderen ondersteuning nodig hebben bij hun sociaal emotionele ontwikkeling, faalangst of welbevinden. In groepjes of aan individuele kinderen worden dan extra lessen Rots en Water gegeven, vinden gesprekjes plaats of worden adviezen gegeven door de intern begeleider of coördinator Sociale Veiligheid.

Twee maal per jaar wordt er een individueel kindgesprek gehouden met de leerling en de leerkracht. De leerkracht krijgt zo een duidelijk beeld van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling.

De contactpersoon van het CJG verzorgen spreekuren op school voor de ouders. De data staan vermeld in de kalender.

Scholen met succes wordt om de 2 jaar afgenomen.

2.3 | Trendanalyse, Dwarsdoorsnede, Opbrengstgericht werken

Dwarsdoorsneden uit het leerlingvolgsysteem worden gebruikt bij de opbrengstgesprekken. De resultaten kunnen aanleiding zijn om het groepsplan aan te passen.

Trendanalyses worden gemaakt voor de vakgebieden: Technisch Lezen – Begrijpend Lezen – Rekenen en Wiskunde – Spelling en Woordenschat. De trendanalyse wordt gemaakt door de directie in samenwerking met de intern begeleider. Deze trendanalyses worden besproken tijdens onderling overleg tussen directie, intern begeleider en leerkrachten. Bij onvoldoende opbrengsten, wordt hier een actieplan op gezet.

2.4 | Observatie

Observatie kan worden ingezet n.a.v. bespreking in het ondersteuningsteam. De intern begeleider die de collegiale consultatie vanuit het speciale basisonderwijs invult, observeert in de klas n.a.v. de hulpvraag. Dit kan leerling- groeps- en leerkracht gericht zijn.

Alle observaties worden doorgesproken met de leerkracht. De intern begeleider en de leerkracht bespreken gewenste acties die hier uit volgen. Specifieke leerling-observaties worden kort gesloten met de ouders. Vooraf wordt toestemming aan de ouders gevraagd.

De intern begeleider observeert in de groepen d.m.v. flitsbezoeken, dit zijn kortdurende observaties die enkele keren per jaar plaats vinden. Daarnaast zijn er observaties als een leerkracht een hulpvraag heeft. Hier kan het gaan om leerling- en leerkracht gedrag.

De intern begeleider observeert bovendien in de groepen, in de vorm van klassenbezoeken, om schoolbreed een beeld te krijgen van een werkwijze of aanpak in de groep. Dit kan te maken hebben met het werken volgens het IGDI model of bijvoorbeeld het compacten in de groep.

De directie observeert enkele keren per jaar in de groep. Hierbij gaat het dan om het nakomen van afspraken met betrekking tot het pedagogisch- en didactisch handelen van de leerkracht.

Leerkrachten krijgen ook de mogelijkheid om bij elkaar in de groep te kijken. Hierbij staat het van en met elkaar leren centraal.

Ambulant begeleiders vanuit Cluster-scholen kunnen observeren in de groep indien er specifieke vragen liggen. Deze observatie is gerelateerd aan de hulpvraag vanuit de betreffende leerling die een arrangement heeft.

Leerkrachten observeren daarnaast zelf in hun dagelijkse praktijk de leerlingen. Dit verslag wordt in het leerlingvolgsysteem geplaatst. Observaties vinden ook plaats in het kader van het dagelijks handelen en het uitvoeren van groepsplannen en individuele handelingsplannen.

2.5 | Evaluatiemomenten

Het onderwijs aan de kinderen wordt op verschillende momenten geëvalueerd. Tijdens de groepsbespreking vindt een evaluatie plaats van de hele groep. Hier wordt het groepsplan

en de resultaten uit het LVS besproken. Het huidige groepsplan wordt geëvalueerd en nieuwe doelen worden gesteld die opgenomen worden in een nieuwe groepsplan.

Daarnaast vindt er evaluatie plaats van 'kinderen met specifieke onderwijsbehoeften' in de leerling-bespreking. In het kader van HGW betekent dit, dat het handelen van de leerkracht hier geëvalueerd wordt. De leerkracht blijft eindverantwoordelijk voor het werk met de kinderen uit zijn/haar groep.

De analyses worden besproken met de intern begeleider. De intern begeleider koppelt de opbrengsten terug naar de directie.

3 | Gespreksvoering

3.1 | Groepsplanbespreking

Tijdens de groepsplanbespreking geeft de leerkracht aan welke streefdoelen hij heeft opgesteld en hoe deze in de groep concreet worden uitgewerkt en aangeboden. De weekplanning, waarin zichtbaar is hoe de doelen worden omgezet in handelen van de leerkracht, wordt gesproken met de intern begeleider.

3.2 | Leerlingbespreking:

In groep 1 tot en met groep 8 worden leerlingbesprekingen gehouden. Tijdens deze bespreking brengen leerkrachten een leerling of groepje leerlingen in. De leerkracht legt de hulpvraag voor aan de intern begeleider. In de bespreking wordt gezocht naar mogelijke acties die ten dienste staan aan de hulpvraag. Hier staat vooral de rol van de leerkracht centraal. N.a.v. deze bespreking zal indien nodig een plan van aanpak worden doorgesproken en deze worden opgenomen in het groepsplan. Deze worden door de leerkracht opgesteld en uitgevoerd.

3.3. | Ouderafspraken

Met de ouders/verzorgers zijn er meerdere gespreksmomenten:

Intakegesprek

Voordat een kind 4 jaar is en naar school komt, vindt er een intakegesprek plaats tussen de ouders en de directie. In dit gesprek wordt onze visie en manier van werken in de dagelijkse praktijk toegelicht. Aansluitend is er een rondleiding door de school, zodat ouders in de praktijk kunnen zien hoe wij werken.

Kennismakingsgesprek

Een goede relatie met de ouders is belangrijk; we willen ouders als partner zien en deelgenoot maken van het onderwijs. Het leggen van een goede basis start al bij de kennismaking op onze school, zodat ouders weten wat ze van ons kunnen verwachten en bij wie ze terecht kunnen. Het kennismakingsgesprek, nog voordat de leerling op school komt, kan thuis of op school plaatsvinden. Ouders geven hun voorkeur hierin aan.

Kindgesprekken

Twee keer per jaar wordt er tussen leerkracht en leerling een kindgesprek gevoerd. Tijdens dit gesprek wordt de leerling een aantal vragen gesteld en mag het over zichzelf vertellen. De school hecht veel waarde aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van elke leerling. Door aan de start van het schooljaar een kindgesprek te voeren wordt er gelijk een goede basis gelegd voor een stabiele relatie tussen leerkracht en leerling. Daarnaast mag de leerling ook op cognitief gebied vertellen welke ambities hij of zij heeft en hoe de leerkracht hierbij ondersteuning kan bieden. Door de leerlingen te betrekken bij het eigen onderwijsleerproces wordt het eigenaarschap van de leerling vergroot.

Oudergesprekken

Tijdens deze 10- minutengesprekken wordt de ontwikkeling van het kind besproken met de ouders besproken. De ontwikkeling op zowel cognitief als sociaal niveau.

Ouderportal

Wij vinden het belangrijk om ouders actief te betrekken. De portal, vanuit ParnasSys, staat open voor de ouders zodat zij de behaalde resultaten kunnen inzien.

4 | Externe Zorg

4.1 | Ondersteunings Team (OT)

Binnen onze school is een ondersteuningsteam samengesteld. Dit team bestaat uit de intern begeleider en een adviseur van de Edux-Onderwijsadviseurs. Dit zorgteam komt 4 keer per jaar bij elkaar in het ondersteuningsteam (OT).

Een groeidocument en een ontwikkelingsperspectief worden door de leerkracht en/of intern begeleider opgesteld voor leerlingen met een ontwikkelingsachterstand en/of specifieke onderwijsbehoeften. Alle betrokkenen krijgen de gegevens toegestuurd.

Tijdens de bespreking wordt het kind goed in beeld gebracht vanuit de thuis- en schoolsituatie. Vanuit dit overleg worden er doelen gesteld en handelingsadviezen gegeven voor in de groep en voor thuis. Eventueel wordt het advies gegeven om verder onderzoek te laten doen. Afhankelijk van de onderwijsbehoeften kan er worden verwezen naar andere instanties zoals bijvoorbeeld: logopedie, speltherapie, externe RT etc.

Na een periode van ongeveer 10 weken komen de betrokkenen weer bij elkaar om te evalueren. Tijdens evaluaties wordt bekeken of de gestelde doelen bereikt zijn en hoe het plan eventueel aangepast moet worden. Indien er zeer specifieke onderwijsbehoeften zijn bij een leerling kan het zijn dat school een arrangement gaat aanvragen bij het de Commissie van toelaatbaarheid.

Bij cluster 1,2,3 of 4 kan het arrangement worden aangevraagd via de Commissie van toelaatbaarheid. De intern begeleider stelt samen met de leerkracht en de ouders het volledige groeidocument op. Hierin is duidelijk opgenomen wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerling en wat de (specifieke) ondersteuningsbehoeften zijn. De commissie beoordeelt of het arrangement wordt toegekend. De extra faciliteiten worden aan het Bestuur (school) uitgekeerd. Met de extra financiële middelen trekken we een deskundige persoon aan die de leerling met het arrangement extra ondersteund in de school. Dit kan binnen of buiten de groep plaats vinden. Een ambulante begeleider vanuit de clusterschool volgt de leerling en is steeds aanwezig bij het groot overleg moment.

Tijdens de groot overleg momenten (4 x per jaar) wordt met alle betrokkenen afgestemd over de ontwikkeling van de leerling in en buiten de groep en de doelen waaraan wordt gewerkt.

Ouders hebben recht op:

- Inzage in het OPP/ Groeidocument
- Informatie over de voortgang van de leerling
- Een periodiek evaluatiegesprek;
- Instemming bij het vaststellen van handelingsplan.

Ouders verplichten zich om:

Afspraken uit het contract na te komen en relevante informatie te verstrekken voor het handelingsplan.

4.2 | Zorg Advies Team (ZAT)

Het Zorg Advies Team (ZAT) bestaat uit het bovenstaand zorgteam en eventueel aangevuld met de CC'er vanuit het Speciaal Basis Onderwijs of de CJG'er (Centrum Jeugd en Gezin). De groepsleerkracht is altijd aanwezig bij de bespreking tijdens het OT.

Het ZAT richt zich op individuele leerlingen, voornamelijk op leerlingen met leer-en/ of gedragsproblemen.

Taken van het ZAT-team zijn:

- De leerkracht te laten reflecteren op zijn eigen rol.
- Adviezen geven aan de leerkracht, verheldering van de onderwijsbehoeften van een leerling.
- Observaties in de groep.
- Besluiten tot een nader onderwijskundig onderzoek.
- Trajectbewaking.
- Advies gericht op kwaliteitsbevordering.

5 | Verslaglegging

5.1 | Groepsplannen

HGW-Zorgroute beschrijft een aantal beslismomenten en stappen op groepsniveau, schoolniveau en bovenschools niveau. Op groepsniveau staan het handelingsgericht werken met de onderwijsbehoeften van de leerlingen en het werken met groepsplannen centraal. Kinderen worden ingedeeld in de bovenstroom, middenstroom of onderstroom. Gedurende een schooljaar worden cyclisch een aantal stappen gezet: het evalueren en verzamelen van leerling gegevens in een groepsoverzicht, het signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, het benoemen van deze behoeften, het clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften, het opstellen van een groepsplan en het uitvoeren van het groepsplan. Elke cyclus wordt afgesloten met een groepsbespreking tussen de intern begeleider en de groepsleerkracht(en). Deze bespreking is tevens het begin van een nieuwe cyclus.

5.2 | Stimulerende en belemmerende factoren

Per leerling worden de stimulerende en belemmerende factoren benoemd. Deze worden in ParnasSys gezet.

Bij de groepsoverdracht worden de stimulerende en de belemmerende factoren besproken. Ook worden ze gecommuniceerd naar het vervolgonderwijs.

5.3 | Dossiervorming

In ParnasSys worden alle kindgegevens opgeslagen. Alle Cito-toetsresultaten, leerlingvolgsysteem, worden structureel in ParnasSys gezet. Zowel op groepsniveau als op leerling-niveau kunnen we alle gegevens inzien. Eveneens zijn de methodegebonden toetsresultaten opgenomen in ParnasSys. Bij notities (PN) worden alle gesprekken over het kind opgeslagen zoals: oudergesprekken, kindgesprekken, leerling-besprekingen, rapportagegesprekken, afspraken met ouders/hulpverleners/ externe instanties, medische informatie, verslagen van onderzoeken. Stimulerende en belemmerende factoren worden bij notities geplaatst.

Leerlingdossiers van (zorg)leerlingen zijn opgeslagen in hangmappen bij de intern begeleider. Deze dossiers worden bewaard in een afgesloten kast.

Leerlingdossiers van alle leerlingen zitten in de map bij de leerkracht in de groep.

5.4 | Incidentenmelding

Dit jaar gaan we werken met IRIS. Dit is een incidentenregistratie in ParnasSys. We registreren de incidenten die zich voordoen op school. Het betreft incidenten als diefstal, vermissing, vernieling, ordeverstoring, pesten, cyberpesten, vechtpartij, mishandeling, bedreiging, discriminatie, seksuele intimidatie, ongeval, anders... We krijgen op deze wijze een beeld van gebeurtenissen in de groep en de school die aandacht nodig hebben/hadden.

Wijze van noteren:

IRIS is opgenomen in ParnasSys. Je kunt er komen via de naam van de leerling; ga naar het kopje: Begeleiding- incidenten (onderaan). Je kunt hier melden wat er is gebeurd, welk tijdstip en wie er bij betrokken zijn. Afspraken die je nadien maakt en vervolgstappen worden hier ook genoteerd in IRIS.

De incidenten die zich voordoen altijd melden bij de locatieleider en de intern begeleider. Zij bekijken daarna in IRIS wat zich heeft voorgedaan.

5.5 | Onderwijskundig rapport

Bij een bao- bao verwijzing, verhuizing of aanmelding bij het voortgezet onderwijs wordt een onderwijskundig rapport gemaakt. We gebruiken hiervoor het OSO-systeem. De papieren versie komt in het leerlingdossier in een hangmap bij de directie. Het digitale exemplaar komt in het digitale dossier. In het OWR staan naast de algemene gegevens alle gegevens m.b.t. de leerling. Het gaat hier zowel om leervorderingen als vaardigheden op sociaal emotioneel gebied. Specifieke leerling-kenmerken en bijzonderheden met betrekking tot de thuissituatie staan vermeld.

5.6 | Organisatorische zaken

Klassenmap

De klassenmap is altijd in het lokaal aanwezig (belangrijk bij vervanging bij ziekte of verlof) en is vooraf ingevuld. Het bevat de volgende zaken:

- Leerlingenlijst.
- Leerlingeninformatie; vast schema waarin o.a. telefoonnummers en gegevens opvang en arts te vinden zijn.
- Rooster.
- Toetskalender.
- Medische gegevens.
- Actuele lijst van liederen, doorgeven aan volgende groep.
- Info betreffende leerstof/lesactiviteiten/dagelijks programma.
- Groepsplannen.
- Weekplanning.

Toetsmap

De methodegebondentoetsen van alle groepen zitten in de toetsmap.

De LVS-gegevens zijn terug te vinden in ons digitale volgsysteem van ParnasSys.

6 | Interne zorg

De kinderen die speciale onderwijsbehoeften hebben worden binnen de groep extra begeleid door de leerkracht. Indien extra hulp gewenst is om meer zicht te krijgen op de dieperliggende oorzaken, werken we samen met externe instanties, zoals: CJG, GGD, GGZ, RID, Praktijk Barend Spijkers, Praktijk van Waterschoot, logopedistes, kindercoaches.

6.1 | Coaching

Coaching is een vorm van directe begeleiding om het functioneren van de leerkracht te optimaliseren door middel van voortdurende zelfreflectie op het eigen professioneel handelen. De coachgesprekken vinden plaats aan de hand van een cyclisch model:

- Voorgesprek
- Observatie
- Nagesprek

Het model kan meerdere malen doorlopen worden.

- In het voorgesprek ligt het accent op het concretiseren van de doelen van de leerkracht: welk aspect van zijn onderwijsgedrag wil hij op welke manier en met welk resultaat verbeteren. De leerkracht wordt door vragen geactiveerd en gestimuleerd om zelf aan te geven welk aspect van zijn onderwijsgedrag hij wil verbeteren? Dit wordt vastgelegd in duidelijke afspraken.
- Vervolgens brengt de leerkracht dit in praktijk en de coach observeert.
- In het nagesprek wordt aan de hand van de observatiegegevens gekeken in hoeverre de plannen uit het voorgesprek zijn gerealiseerd. Wanneer bepaalde onderdelen nog niet voldoende zijn ontwikkeld, worden nieuwe doelen bepaald en duidelijke afspraken gemaakt.

Tijdens de cyclus staat de inbreng van de leerkracht centraal. De leerkracht brengt de plannen in de praktijk en is dus eigenaar van zijn leerproces.

Door coaching wordt de leerkracht zich bewust van zijn bekwaamheid op diverse terreinen. Door middel van zelfreflectie krijgt de leerkracht inzicht in welke fase zijn verschillende onderwijsgedragingen zich bevinden. Het blijft echter niet bij bewustzijn, concrete actiepunten worden besproken en daarna uitgevoerd door de leerkracht.

De intern begeleider, een collega en de directie kunnen allen als coach functioneren. Het is gebruikelijk dat de intern begeleider de coachgesprekken voert na overleg en vraag vanuit de directie.

7 | Beleid

7.1 | Intern begeleider binnen de schoolorganisatie

De intern begeleider is onder verantwoordelijkheid van de directie belast met de coördinatie en uitvoering van het zorgbeleid in de school, de begeleiding en professionalisering van leraren en ondersteunt de directie bij de ontwikkeling van het zorgbeleid op school. De taken van de Intern begeleider zijn o.a.:

- Coördinatie en uitvoering van het HGW-zorgroute, het volgen van de processen binnen de schoolorganisatie.
- Coachen van de leerkrachten om didactische vaardigheden te vergroten.
- Onderzoeken van leerproblemen, gedrag, werkhouding en achterblijvende leerresultaten van leerlingen en indien nodig deskundigen raadplegen die uitgebreider onderzoek kunnen doen.
- Het samenwerken binnen het MT om de kwaliteit en de doorgaande lijn te bewaken van het handelingsgerichte werken binnen de school.

De intern begeleider wordt tijdens de uitoefening van haar taak niet ingezet ter vervanging van zieke leerkrachten.

7.2 | Managementteam (MT)

De directie bestaat uit één clusterdirecteur en twee locatieleiders. Samen met de intern begeleiders vormen zij het managementteam (MT). Het MT richt zich op het borgen en ontwikkelen van de kwaliteit van ons onderwijs. Tevens is het MT-overleg gericht op de HGW zorgroute en de kwaliteit hiervan. Het MT komt 2 wekelijks bij elkaar.

7.3 | Toetskalender

Per schooljaar maken wij gebruik van een toetskalender. Op deze kalender zijn alle afnamemomenten van Cito-toetsen en de lees(signalerings)toetsen voor alle groepen ingeroosterd. De intern begeleider maakt jaarlijks deze toetskalender.

7.4 | (Na)scholing

In ons schoolplan staat beschreven hoe wij invulling geven aan (na)scholing. Scholing kan zowel teamgebonden als individueel gevolgd worden, het kan ook deel uit maken van het Persoonlijk OntwikkelingsPlan.

7.5 | Zorgnetwerk

De doelstelling van het zorgnetwerk is het professionaliseren van de zorgmedewerkers, Intern begeleiders van het samenwerkingsverband, RSV in Breda. Tijdens de bijeenkomsten worden actuele ontwikkelingen besproken op het gebied van Passend Onderwijs, HGW-zorgroute,

groepsplannen, HGW groeidocument en andere zaken voortkomende uit het beleid van het samenwerkingsverband.

Ook staat hier het ondersteunen en uitvoering geven aan het beleid van het samenwerkingsverband en dat vertalen naar de eigen school centraal. Er is sprake van 'halen en brengen' binnen het netwerk.

7.6 | Speciale leerlingenzorg

Ieder kind heeft recht op een passend onderwijsaanbod, zoveel mogelijk in de reguliere setting. Dat wil zeggen dat onze school in staat moet zijn om rekening te houden met verschillen tussen kinderen. Dat geldt ook voor Cluster - geïndiceerde leerlingen, waar van de ouders en wij kiezen voor plaatsing (met arrangementen) op Dr. De Visserschool/ De Rietvink.

Het gaat om het realiseren van de volgende doelstellingen:

- Het doorbreken van de systeemscheiding tussen regulier en speciaal basisonderwijs;
 - De speciale school voor basisonderwijs (SBO/SO) zal zo klein mogelijk zijn qua omvang, passend bij de zorgbehoefte, daar waar het gaat om de onderwijsfunctie.
 - De SBO/SO zal een sterk ontwikkelde ondersteuningsfunctie uitoefenen ten behoeve van het reguliere basisonderwijs. Het SBO/SO zal dus een expertisefunctie hebben.
- Het realiseren van het omgaan met verschillen tussen leerlingen. Binnen ons samenwerkingsverband gaan we ervan uit dat het normaal is dat kinderen verschillend zijn en dat je op grond daarvan veel nadrukkelijker zult moeten werken met groepsplannen en individuele handelingsplannen, bij de leerlingen die een arrangement hebben.
- Het opzetten en uitvoeren van een hulpstructuur voor kinderen die, om welke reden dan ook, bijzondere zorg nodig hebben.
- Het aanvragen van een passend arrangement bij de commissie van toelaatbaarheidsverklaring (CLTV).

7.7 | Hulp aan kinderen met een beperking

Onze basisschool staat open voor alle kinderen. Als we moeten beslissen over toelating, houden we er uiteraard rekening mee of we de nodige deskundigheid in huis hebben om het kind zich te laten ontwikkelen. Factoren zoals deskundigheid, mogelijkheden en taakbelasting worden besproken. Als we besluiten tot toelating wordt er op basis van een plan van aanpak, dat met de ouders is opgesteld, gehandeld. De evaluatie en de voortgangprocedure bekijken we van jaar tot jaar.

Het streven is dat we als school een kind met een speciale zorgbehoefte op de Dr. De Visserschool/ De Rietvink willen houden. Wanneer de schoolorganisatie/leerkracht niet in staat is om aan te sluiten bij de behoeftes van het kind en het welbevinden van het kind is niet goed, dan kan dit een reden zijn om alsnog te verwijzen naar het Speciaal Onderwijs of SBO.

7.8 | Onderwijs aan langdurig zieke kinderen

Indien een leerling langere tijd (meer dan drie weken) in het ziekenhuis verblijft of ziek thuis is, blijft de school verantwoordelijk voor de voortzetting van het onderwijsprogramma. De school kan daarbij ondersteuning aanvragen bij de onderwijsbegeleidingsdienst. Zo spoedig mogelijk maakt de consulent dan afspraken over eventuele onderwijssteuning. Ook kan de consulent op verzoek voorlichting geven over:

- Het ziektebeeld van een leerling.
- De mogelijke gevolgen van de ziekte en/of de behandeling op het leren en het gedrag.
- De opvang van de zieke leerling bij terugkeer naar school.
- De opvang van medeleerlingen, eventuele broer(s) en of zus(sen), enz.

7.9 | **Protocollen**

Met betrekking tot zorgaspecten zijn er de volgende protocollen op school:

- Protocol Hoogbegaafdheid
- Protocol Leesproblemen en Dyslexie groep 1 t/m 8
- Protocol Overgang van groep 2 naar 3
- Protocol Sociale veiligheid
- Protocol Rouwverwerking

Bijlagen

Bijlage 1 | Protocol Dyslexie Diagnose en Behandeling **24**

Bijlage 2 | Protocol Dyslexie Diagnose en Behandeling (verkorte versie voor ouders) **61**

Bijlage 3 | Protocol Overgang van groep 2 naar groep 3 **64**

Bijlage 4 | Groepsplan en weekplanning **71**

Bijlage 5 | Groeidocument **73**

Bijlage 6 | Protocol formuleren Ontwikkelingsperspectief voor leerlingen **94**

Bijlage 1

Protocol Dyslexie Diagnose en Behandeling

Inhoud

Definitie van dyslexie en kenmerken van dyslexie	26
Zorgniveau 1 Bieden van goed lees en spellingonderwijs	26
Zorgniveau 2 Vaststellen van uitvallers en bieden van extra begeleiding in de klas	27
Zorgniveau 3 Intensieve begeleiding	27
3A Extra hulp in de klas	27
Begeleiding bij ernstige leesproblemen gebaseerd op het protocol leesproblemen en dyslexie	28
3B Aanvraag dyslexieverklaring op onderkennend niveau	28
Interventie bij (een vermoeden van) dyslexie	29
Zorgniveau 4 Vergoede diagnostiek en behandeling School	29
Zorgstructuur lezen en spelling groep 1	32
Zorgstructuur lezen en spelling groep 2	34
Zorgstructuur lezen en spelling groep 3	36
Zorgstructuur lezen en spelling groep 4	39
Zorgstructuur lezen en spelling groep 5	43
Zorgstructuur lezen en spelling groep 6	47
Zorgstructuur lezen en spelling groep 7	51
Zorgstructuur lezen en spelling groep 8	55

Definitie van dyslexie en kenmerken van Dyslexie

Het Protocol Dyslexie Diagnose en Behandeling geeft de volgende werkdefinitie (Blomert, 2006, p. 5):

Dyslexie is een specifieke lees- en spellingstoornis met een neurobiologische basis, die wordt veroorzaakt door cognitieve verwerkingsstoornissen op het raakvlak van fonologische en orthografische taalverwerking. Deze specifieke taalverwerkingsproblemen wijken proportioneel af van het overige cognitieve, en m.n. taalverwerkingsprofiel en leiden tot een ernstig probleem met het lezen en spellen van woorden ondanks regelmatig onderwijs. Dit specifieke lees- en spellingprobleem beperkt in ernstige mate een normale educatieve ontwikkeling, die op grond van de overige cognitieve vaardigheden geïndiceerd zou zijn.

Zorgniveau 1 | Bieden van goed lees en spellingonderwijs

Hieronder volgt een beschrijving van het lees- en spellingsonderwijs op de Dr. De Visserschool /De Rietvink.

Per week: vanaf groep 4

Taal actief (inclusief woordpakket): 75 minuten

- Twee instructiemomenten voor spelling en andere taalactiviteiten. In 3 stromen wordt de instructie gegeven en de verwerking aangeboden en gemaakt. (zie groepsplannen)
- Software programma: Oefenen signaaldictee/controledictee

Timboektoe: 120 minuten

- Startles aan de hand van lesboek/werkboek: 45 minuten
- Groepslezen: met behulp van boekjes: 30 minuten
- Leeskaarten: 30 minuten
- Zelfstandig lezen: 30 minuten
- Software programma: 3 x per week 10 minuten
- Werken in 3 stromen: zie groepsplan

Nieuwsbegrip XL: 60 minuten

- 15 minuten pre-teaching en mondeling
- 45 minuten tekst lezen en opdrachten maken.

AJOdact (woordenschat): 30 minuten.

- Groepsgewijze instructie en verwerking vanaf groep 5

Veilig leren lezen: groep 3 : 90 minuten per dag (zie groepsplan) Kleuterplein in groep 1 en 2: zie groepsplan taal

Aanpak/ instructiemethodiek: directe instructie

Toetsen en observatie instrumenten:

- Groepen 1 en 2 : De Kijk en LVS van Cito
- Groepen 3 t/m 8: LVS van Cito en de methode gebonden toetsen

Zorgniveau 2: | Vaststellen van uitvallers en bieden van extra begeleiding in de klas

- Kinderen in groep 2: Naast de "Kijk" en Cito taal, nemen we toetsen af vanuit het Landelijk Expertise Centrum. Op deze manier willen we uitvallers signaleren (Signaleringslijst voor kleuters van het Expertisecentrum Nederlands).
- Kinderen van groep 3 t/m 8: Kinderen die 2 x een D of E score hebben voor DMT/AVI en/of spelling zijn uitvallers. Deze kinderen komen in de onderstroom bij lezen en /of spelling. Zij werken met remediërend materiaal vanuit de methodes tijdens de werktijden.
- Tijdstippen: Begin van de morgen (2x per week) en tijdens het zelfstandig werken (taakkaart) en tijdens de lees- en spellingslessen

Zorgniveau 3 | Intensieve begeleiding

- Driemaal per week maken de leerlingen met dyslexie extra spelling opdrachten (20 minuten) nadat ze extra instructie hebben gekregen, dit kan tijdens zelfstandig werken.
- Viermaal per week lezen deze kinderen 15 minuten extra, waarvan ze 1 of 2 maal per week werken met het softwareprogramma van Timboektoe vanaf groep 4.

Extra programma's die we hiernaast gebruiken:

- VLL leerkracht- en leerlingsoftware
- Flitsen
- Speciale leesbegeleiding-Luc Koning
- Zuid-Vallei
- Kees de Baar
- Spelling in de lift
- Vanaf groep 2 en 3 (t/m 8) krijgen de onderstroom- leerlingen extra instructie.
- Extra programma's: Fonemisch bewust zijn en VLL ster-aanpak
- APP's

Bij deze begeleiding wordt ook steeds het gesprek met de leerling gevoerd, hoe zijn de ervaringen, wat gaat goed wat is nog moeilijk?

Tussentijds worden ook de ouders geïnformeerd over het verloop van de extra begeleiding en wordt er besproken wat ouders thuis kunnen doen.

3A | Extra hulp in de klas

Op basis van:

- Observaties in de klas
- Methodetoetsen
- Toets Technisch lezen
- DMT en AVI
- (gr. 3 grafemen en auditieve synthese) toetsen van Landelijk Expertise Centrum
- aangevuld met gegevens uit het leerlingvolgsysteem van eerdere schooljaren.

Begeleiding bij ernstige leesproblemen gebaseerd op het Protocol Leesproblemen en Dyslexie

- Het gaat hier om regelmatige en gerichte hulp aansluitend op de geconstateerde hiaten en zoveel mogelijk aansluitend bij het leesonderwijs in de groep.
- Bij de hulp wordt vooral gebruik gemaakt van gebruikte lees- en spellingmethoden in de groep en/of van specifiek orthodidactisch materiaal (Zuidvallei- lees/spellingprogramma, Spelling in de lift, Speciale leesbegeleiding).
- De extra intensieve leesinstructie vindt 3 à 4 keer per week plaats gedurende 15 à 20 minuten door de groepsleerkracht individueel of in een groepje.
- De hulp zal voornamelijk in de klas plaats vinden, bij hulp buiten de klas gebeurt dit altijd in goed overleg met de groepsleerkracht (bijv. stagiaire /onderwijsassistente)
- De hulp wordt gerealiseerd gedurende een periode van 3 tot 6 maanden.
- De leesprestaties van de leerling worden voorafgaand aan de extra hulp en na afloop daarvan getoetst zodat de vorderingen in beeld kunnen worden gebracht.
- Er wordt gewerkt met een groepsplan waarbij we de kinderen clusteren. In het groepsplan wordt kort omschreven: geconstateerde hiaten; doel; materiaal; werkwijze en het aantal minuten oefenen per dag.
- Tijdens deze periode van intensieve extra hulp worden bovendien regelmatig aantekeningen gemaakt van de lees- en/of spellingontwikkeling van de leerling (de vorderingen en de geconstateerde problemen) en het gebruikte materiaal. Ouders worden actief betrokken bij het leesproces van hun kind, thuis wordt er ook extra geoefend.

Evaluatie na 3-6 maanden:

De evaluatie wordt met de ouders besproken maar ook met het betreffende kind d.m.v. gesprekken met de leerkracht.

Er zijn dan 2 mogelijkheden:

- Het kind gaat vooruit, loopt nog achter op het groepsniveau, maar er is duidelijk sprake van een stijgende lijn (een E wordt een D score). Dan: prestaties goed blijven volgen (en beschrijven) en voortzetting van de intensieve hulp.
- Het kind gaat onvoldoende vooruit d.w.z. de achterstand tot de groep wordt groter. Het kind behaalt opnieuw een E score. Er is sprake van een afvlakking of "knik" in de lees/spellingontwikkeling. Er zijn hardnekkige automatiseringsproblemen (onvoldoende letterkennis; moeizaam decodeerproces).

Een kind moet 3 x een E-score behalen (Er kan na intensieve begeleiding na 3 maanden worden getoetst). Dan door naar stap 3b.

3B | Aanvraag Dyslexieverklaring op onderkendend niveau

Op basis van:

- Alle voorafgaande informatie, aangevuld met tussentijdse evaluaties en de eind evaluatie na 3 tot 6 maanden intensieve extra hulp, kan een school het besluit nemen in overleg met ouders om over te gaan tot de aanvraag van een onderzoek naar dyslexie. Dit kan bij het RID of indien gewenst door de ouders bij een ander onderzoekspraktijk. Ouders vragen het onderzoek aan.
- Volgens de Stichting Dyslexie Nederland kunnen in deze fase leesproblemen worden benoemd als dyslexie bij steeds verder achterblijvende leesprestaties ondanks de extra hulp in de klas en ondanks de extra intensieve hulp en na in totaal minimaal 2 en bij voorkeur meer metingen m.b.v. betrouwbare en valide instrumenten, zoals van het Cito LOVS. In de praktijk

zal aan dit criterium pas kunnen worden voldaan in de tweede helft van groep 4, ook omdat het effect van de extra intensieve leesinstructie moet worden afgewacht. Om in aanmerking te komen voor de begeleiding van kinderen bij wie sprake is van (een vermoeden van) dyslexie, is geen dyslexieverklaring nodig, alleen bij Cito- eindtoets en Entreetoets.

Wie?

Na een leerlingbespreking gaan de groepsleerkracht en de IB-er overleggen of de leerling in aanmerking komt voor een onderzoek. De IB-er heeft hierbij een coördinerende taak: de leerkracht verzamelt de gegevens en overige informatie; De IB-er draagt de zorg voor het vastleggen van de gemaakte afspraken. De orthopedagoog/psycholoog van het RID en/of het zorgteam wordt eventueel ook om advies gevraagd bij de opzet van het groepsplan.

Ouders worden vanaf zorgniveau 1 geïnformeerd, door de leerkracht, en zij volgen het proces vanaf de beginfase mee. De leerkracht is de contactpersoon naar de ouders toe.

De ouders worden op de hoogte gehouden in de voortgangsgesprekken met de leerkracht en de IB'er. Ook worden zij geïnformeerd over de begeleiding van hun kind en belangrijke aanvullende informatie vanuit de ouders wordt besproken.

Als ouders akkoord gaan met de aanvraag voor een onderzoek dan melden zij hun kind aan voor een onderzoek.

Interventie bij (een vermoeden van) dyslexie

- Voortzetting van de extra hulp. (Minimumdoel is te komen tot een niveau van functionele geletterdheid (hardop lezen AVI E7 instructie)). Voor sommige kinderen zal het inzetten van meer specialistisch orthodidactisch materiaal nodig zijn.
- Wanneer kinderen begeleid worden door een externe begeleider legt de groepsleerkracht contact met deze betrokkene voor het maken van afspraken omtrent de begeleiding van het kind.
- Voorkomen van negatieve sociaal-emotionele gevolgen van (ernstige) leesproblemen door:
 - Erkenning en begrip.
 - Zo nodig afspraken m.b.t. aanpassingen van leerstof en/of de aanpak van de leerling
 - Aandacht voor het klimaat in de klas: acceptatie door medeleerlingen e.d.
 - Blijven zoeken naar middelen om het kind te motiveren tot lezen.
- Zeker in groep 5 t/m 8, maar zo nodig ook al in groep 4, ook aandacht voor compensatietechnieken en hulpmiddelen.

Wanneer bovenstaande maatregelen niet het gewenste resultaat hebben (persoonlijke groei) is het in overleg met de IB-er van de school en eventueel de onderwijsadviseur (zorgteam) mogelijk over te gaan tot stap 4: Vergoede diagnostiek en behandeling School heeft als uitgangspunt dat ze geen onderzoek laat uitvoeren om het predicaat "dyslexie" te verkrijgen.

Zorgniveau 4 | Vergoede diagnostiek en behandeling School

Vanaf 1 januari 2009 is de diagnose en behandeling van ernstige dyslexie opgenomen in de basisverzekering. Vanaf 2016 loopt de financiering vanuit de Gemeente. De diagnose kan worden aangevraagd als het kind na 1 januari 2000 is geboren. Er zijn wel voorwaarden aan verbonden.

Het betreft kinderen die:

- In het reguliere basisonderwijs zitten
- Een hardnekkig lees- en/of spellingsprobleem hebben
- Op school al de nodige extra begeleiding hebben gekregen (de zorg die begonnen is voor de 9e verjaardag)
- Geen comorbide stoornissen hebben

Alleen wanneer ernstige, enkelvoudige, dyslexie wordt gediagnosticeerd komen de ouders in aanmerking voor vergoeding van het onderzoek en de behandeling.

Hoe worden de ouders geïnformeerd

In het zorgplan van de school staat het protocol Dyslexie, ouders worden ieder jaar middels de Nieuwsbrief geïnformeerd over het beleid m.b.t. het protocol Dyslexie bij ons op school.

Voor de aanmelding bij de behandelaar geeft de school het opgebouwde leerling-dossier, met hierin de LVS-gegevens en de handelingsverslagen/groepsplannen evenals de verder benodigde documenten, aan de ouders. Ouders dienen bij de aanmelding zich ervan te vergewissen dat de vergoeding van het onderzoek afhankelijk is van de goedkeuring van het leerlingdossier. Ouders vragen dit altijd aan hun diagnosticus voordat onderzoek wordt opgestart.

Afspraken

Wanneer de behandeling onder schooltijd gebeurt, zal hiervoor altijd door de ouders aan de school vooraf toestemming moeten worden gevraagd. De school is verplicht hieraan medewerking te verlenen. Voor wat betreft het aanbod van RID is die acceptatie geregeld zodat bij de keuze voor deze partner of een andere erkende behandelaar, behandeling, 1 keer per week, onder schooltijd mogelijk is.

Op het moment dat er externe deskundigen worden ingezet werkt onze school daar aan mee. Echter onder bepaalde voorwaarden zoals:

- Onze school streeft, in overleg met de externe deskundige, naar een uniforme aanpak m.b.t. de dyslexie voor wat betreft het inhoudelijke talige programma van school. Zij maakt dus zoveel als mogelijk gebruik van methodes en werkwijzen die school ook hanteert in haar dagelijkse talige aanbod of extra aanbod.
- Ouders kunnen op geen enkele wijze aanspraak maken op extra uitleg/instructie aan hun kind in verband met gemiste lestijd.
- Indien er extra materiaal moet worden aangeschaft dat niet tot de uitrusting van school behoort, zijn de kosten voor rekening van de dienstverlener dan wel de ouders.
- Gesprekken met leerkrachten dienen te allen tijde buiten lestijd plaats te vinden en rekening te houden met de agenda van school.
- Specifieke behandelingen die op voorspraak van de externe dienstverlener door de groepsleerkracht in de groep worden uitgevoerd, worden vastgelegd in het groepsplan. In overleg worden grenzen en mogelijkheden aangegeven.
- Verzoeken van de externe dienstverlener m.b.t. administratieve handelingen door leerkrachten en/of IB-er van de school dienen bij voorkeur ruim van tevoren bekend te zijn. Hierbij dient rekening te worden gehouden met een reactietijd van ongeveer 10 dagen.
- Externe remedial teaching kan niet verzorgd worden op school in verband met fysiek ruimtegebrek.

Maatregelen die wij op school treffen voor dyslectische kinderen

- Leerlingen met dyslexie mogen alle LOVS toetsen van CITO (digitaal) maken. Of via de Cd-speler wordt het auditief aangeboden.
- Met de leerling wordt besproken voor welke aanpak hij/zij voorkeur heeft.
- Bij het afnemen van de LOVS toetsen krijgen de leerlingen met dyslexie (met verklaring) 30 minuten extra tijd.
- Vergroot lettertype is mogelijk bij de LOVS toetsen.
- Voor de zaakvakken mogen de kinderen de boeken mee naar huis nemen zodat de ouders/verzorgers de tekst kunnen voorlezen en de kinderen voorbereid zijn voor de les/het proefwerk op school.
- Bij sterk vermoeden van dyslexie wordt incidenteel de Klepel en PI dictee afgenomen. Dit gebeurt in overleg met de IB-er.

Onze school hoopt op deze wijze constructief te kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen die geconfronteerd worden met een ernstig dyslexieprobleem. De werkwijze zal na één schooljaar op schoolniveau worden geëvalueerd. Wanneer van overheidswege of samenwerkingsverbandniveau tussentijds aanpassingen in het protocol worden opgelegd, zullen deze zo snel als mogelijk worden verwerkt in het protocol.

Zorgstructuur lezen en spelling | groep 1

Groepsplan opnemen in centrale documentenmap > zorgdocumenten > groepsplannen DV./RV

groep 1

Momenten in Tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken wij het aan?
<p>1 Voor dat de leerling op school komt, wordt er in het huisbezoek o.a. gevraagd of er dyslexie in de familie aanwezig is. Na 3 weken maken we een "4-weken signalering" m.b.v. Kijk</p> <p><i>augustus/september</i></p>	<p>Tijdens het eerste huisbezoek wordt het belang van taal uitgelegd aan de ouders</p>	<p>Bepalen welke kinderen met een achterstand binnenkomen, zodat de kinderen vanaf het begin goed in de gaten gehouden kunnen worden.</p> <p>Ouders worden op de informatieavond in kennis gesteld van de aanpak van Kleuterplein. We adviseren om lid te worden van de bibliotheek.</p>
<p>2 Interventieperiode 1 (12 weken) <i>september/november</i> – de maand is afhankelijk van het moment waarop het kind 4 jaar wordt.</p>		<p>Eventuele hiaten worden in kaart gebracht. Er wordt bekeken of de problemen klassikaal of individueel zijn. Bij klassikale problemen wordt er tijdens kringactiviteiten extra aandacht aan besteed. Bij individuele problemen worden de kinderen goed in de gaten gehouden. De Kijk geeft hiervoor duidelijke aanwijzingen.</p>
<p>3 Meetmoment 1</p>	<p>Deel van de signalering KJK</p>	<p>Evaluatie groepsplan</p>
<p>4 Interventieperiode 2 (12 weken) <i>november-februari</i></p>		<p>Leerlingbespreking met de IB-er voor de rapportage</p> <p>Voor kinderen komen gedurende de kringactiviteiten allerlei vormen op het gebied van voorbereidend lezen aan bod, o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eindrijm • Woord analyseren (2 lettergrepen) • Woord horen in een verhaal

- Woorden synthetiseren (2 lettergrepen)
- Zinnen /woorden nazeggen
- Opdrachten uitvoeren
- Ja/nee vragen beantwoorden

5	Meetmoment 2 <i>januari</i>	CITO-Taal voor Kleuters M1	Groepsbespreking met de IB'er (jan)
6	Interventieperiode 3 (12 weken) <i>maart-juni</i>		<p>Leerlingbespreking met IB'er voor de rapportage</p> <p>Zie activiteiten interventieperiode 2 november-februari</p> <p>Bij een kind met uitval wordt hij/zij in de onderstroom geplaatst. (Bij voorsprong op cognitief gebied: leerling mee laten doen in bovenstroom.)</p>
7	Meetmoment 3 <i>mei /juni</i> <i>juni</i>	CITO-Taal voor Kleuters E1	<p>Evaluatie groepsplan taal</p> <p>Ouders van risico kinderen inlichten Maken van een groepsplan voor groep 2</p>

Zorgstructuur lezen en spelling | groep 2

groep 2

Momenten in Tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken wij het aan?
<p>1 Eind groep 1 – begin groep 2</p> <p><i>augustus/september</i></p>	<p>Overdracht groep 1-2 indien nodig.</p> <p>Tijdens de inloopavond en een informatiebrief worden de ouders geïnformeerd over het belang van taal</p>	<p>Bepalen welke kinderen n.a.v. de gegevens uit groep 1 extra hulp nodig hebben en verder gaan met een groepsplan.</p> <p>Ouders worden op de inloopavond in kennis gesteld van de aanpak van Kleuterplein. We adviseren om lid te worden van de bibliotheek.</p> <p>Na 6-8 weken: groepsbespreking met de IB'er</p>
<p>2 Interventieperiode 1 (12 weken) <i>september/november</i></p>		<p>Eventuele hiaten worden in kaart gebracht. Er wordt bekeken of de problemen klassikaal of individueel zijn. Bij klassikale problemen wordt er tijdens kringactiviteiten extra aandacht aan besteed. Bij individuele problemen worden de kinderen in de onderstroom geplaatst. Bij voorsprong op cognitief gebied: leerling mee laten doen in bovenstroom.</p>
<p>3 Meetmoment 1 <i>november</i></p>	KIJK	Evaluatie groepsplan
<p>4 Interventieperiode 2 (12 weken) <i>november-februari</i></p>		<p>Leerlingbespreking met IB'er voor de rapportage</p> <p>Voor kinderen komen gedurende de kringactiviteiten allerlei vormen op het gebied van voorbereidend lezen aan bod, o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eerste/laatste klank benoemen • Klank en rijm • Woord analyseren (2 of meer lettergrepen) • Woorden in zinnen horen

			<ul style="list-style-type: none"> • Woorden synthetiseren (2 of meer lettergrepen) • Mkm-woorden synthetiseren • Zinnen / woorden nazeggen • Opdrachten uitvoeren • Gerichte vragen n.a.v. een verhaal beantwoorden/ kritisch luisteren • Bekend worden met leesrichting
5	Meetmoment 2 <i>januari</i>	Toetsen van Landelijk Expertise Centrum afnemen	Groepsbespreking met de IB'er
	<i>februari</i>	CITO Taal voor Kleuters M2	Opstellen nieuw groepsplan
6	Interventieperiode 3 (12 weken) <i>maart-juni</i>	Kinderen die uitvallen op de Taaltoets extra begeleiden. (letterkennis/analyse en synthese)	<p>Leerlingbespreking met IB'er voor de rapportage Zie activiteiten interventieperiode 2 november-februari</p> <p>Doel: De kinderen moeten een mkm-woord kunnen analyseren en synthetiseren Waar nodig komen kinderen in de onderstroom in het groepsplan</p>
7	Meetmoment 3		Evaluatie groepsplan
	<i>mei/ juni</i>	CITO-Taal toets voor Kleuters E2	Ouders van risico kinderen inlichten
	<i>juni</i>	Toets vanuit Veilig leren lezen DMT 1 en e.v. AVI bij kinderen die al correct en vlot zinnen kunnen lezen.	Overdracht van gegevens naar de leerkracht(en) van groep 3: opstellen groepsplan met boven-, midden- en onderstroom.
	<i>eind evaluatie</i>		

Zorgstructuur lezen en spelling | groep 3

groep 3

Momenten in Tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken wij het aan?
<p>1 Eind groep 2- begin groep 3 <i>augustus/september</i></p>	<p>Overdracht groep 2- groep 3.</p> <p>Afnemen AVI/DMT 1, na ongeveer 2 weken in groep 3. bij leerlingen die al correct en vlot zinnen kunnen lezen.</p> <p>Inloopavond voor ouders: o.a. ouders informeren over het belang van lezen, ook voor de thuissituatie is dit heel belangrijk. "oefening baart kunst"</p>	<p>Groepsplan A1 opgesteld door de lkr van groep 2.</p> <p>Bepalen welke kinderen specifieke aandacht nodig hebben in groep 3. In een (voorlopige) zon-maan-ster-aanpak taal/lezen zetten.</p> <p>Indien nodig aanpassen van zon- maan-ster leerlingen.</p> <p>Planning van deze aanpakken vastleggen in een groepsplan. Ouders krijgen op de informatieavond uitleg van de werkwijze VLL. met de daarbij de drie/vier leesaanpakken: zon-maan- ster (raket) (Eventuele wijzigingen in aanpak in dit jaar worden schriftelijk meegedeeld aan ouders.)</p>
<p>2 Interventieperiode 1 (12 weken) <i>september/november</i></p>		<p>Aangepaste leesinstructie aan zon- leerlingen volgens handleiding VLL. Leerlingen met E4 of hoger volgen een apart programma op hun niveau. Sterleerlingen krijgen voorinstructie, verlengde instructie en extra oefening op gebied van letterkennis en/ of auditieve analyse/synthese oefeningen.</p> <p>Maanleerlingen volgen instructie zoals is beschreven in handleiding VLL.</p> <p>Tussentijdse evaluatie groepsplan. (Na 6 weken bijstellen A1) Na 6-8 weken Groepsbespreking met de lkr</p>

3	Meetmoment 1 Herfstsignalering Kern 3	Leesvaardigheid van alle kinderen toetsen d.m.v. herfstsignalering bij alle kinderen.	Effecten interventies vaststellen. Ouders inlichten. (10 minuten gesprek) Leerlingbespreking met IB. voor de rapportage (oktober – november)
4	Interventieperiode 2 (12 weken) november- februari-november	Gerichte leesinstructie aan zwakke lezers en gerichte oefening voor andere kinderen n.a.v. advies van VLL	Methode VLL. Zwakke lezers krijgen verlengde instructie. Daarnaast is er voorinstructie en herhaling letterkennis, wisselrijtjes lezen, teksten lezen. Na 12 weken tussenevaluatie van groepsplannen A1 Bijstellen van groepsplan (=A2)
5	Meetmoment 2 eind januari februari maart	Wintersignalering VLL Technisch lezen, DMT 1 en 2 en AVI alleen bij uitvallers SVS LOVS M3 Woordenschat LOVS M3 Lente-signalering	Evaluatie groepsplan A2 Opstellen van nieuw groepsplan B1 Groepsbespreking met IB-er. Effecten interventies vaststellen Tussentijdse evaluatie (=B1) Bijstellen van het groepsplan (=B2)
6	Interventieperiode 3 (12 weken) maart-juni	Gerichte leesinstructie aan zwakke lezers en gerichte oefening voor andere kinderen Gerichte spellingsinstructie aan zwakke spellers en gerichte oefening voor andere kinderen	Leerlingbespreking voor de rapportage (maart) Methode VLL Zwakke lezers krijgen verlengde instructie Daarnaast is er voorinstructie en herhaling letterkennis, wisselrijtjes lezen, teksten lezen. Zwakke spellers krijgen extra oefening m.b.v. ringboekje, letterdoos- oefeningen en bespreken van dictees.

7	Meetmoment 3 <i>mei/juni</i>	Afname Technisch lezen Afname DMT 1, DMT 2, DMT 3 en AVI. SVS E3 LOVS.	Evaluatie groepsplannen lezen/ spelling B2 Effecten interventies vaststellen
	<i>juni</i>	Woordenschat E3 LOVS Begr. Lezen E3 LOVS uitvallersD/E: grafemen en auditieve synthese.	Ouders van risico kinderen inlichten
	<i>eind evaluatie juni</i>	Eindoelen lezen-spelling groep 3: AVI E3 Beheersing DMT 1, DMT 2, DMT 3: min C score Cito Spelling minimaal: C- score	Overdracht van gegevens lees- en spellingzwakke kinderen naar groep 4 Maken van groepsplan A1 spelling en lezen door leerkracht groep 3

Zorgstructuur lezen en spelling | groep 4

groep 4

Momenten in Tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken wij het aan?
1	Eind groep 3 - begin groep 4	Overdracht groep 3 - groep 4
	<i>augustus/september</i>	<p>Bepalen welke kinderen specifieke aandacht nodig hebben in groep 4. Groepsplan spelling/lezen (A1) is door leerkracht van groep 3 gemaakt.</p> <p>Inloop-avond voor ouders met daarin uitleg over de methoden. Ouders worden in kennis gesteld van de aanpak waarin hun kind zit (onderstroom). Belang naar ouders aangeven van thuis lezen.</p>
2	Interventieperiode 1 (12 weken) <i>september/november</i>	<p>Minimaal 3 keer per week gedurende 15 minuten gerichte leesinstructie aan zwakke lezers en oefenen. Materiaal: Timboektoe + softwareprogramma en de doe-kaarten.</p> <p>Minimaal 3 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.</p> <p>Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht aan kinderen in de onderstroom.</p> <p>Na 6 weken tussenevaluatie van de groepsplannen van lezen en spelling en bijstellen (A1) Groepsbespreking met IB'er</p> <p>Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezien oog van de leerkracht.</p> <p>Extra oefenen in een groepje met Veilig en Vlot uit groep 3/ Flitsen op de computer</p> <p>Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen, echo-lezen. Enz. Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën (tweede instructie)</p>

3 Meetmoment 1 <i>eind oktober</i>	Leesvaardigheid van uitvallers (D-E scores) toetsen d.m.v. DMT 1, DMT 2, DMT 3 en AVI Niet invoeren in PN maar in groepsplan scores vermelden	Effecten interventies vaststellen. Invullen van lees/spellingzwakke kinderen in leerlingdossier in PN. In overleg met IB-er bepalen wie mogelijk aangedragen wordt voor het onderzoekstraject. Ouders inlichten. (10 minuten gesprek)
4 Interventieperiode 2 <i>november-februari</i>	4 keer per week gedurende 15 minuten gerichte leesinstructie aan zwakke lezers Materiaal: Timboektoe +softwareprogramma en doekaarten, flitsen)	Na 12 weken tussentijdse evaluatie groepsplan A1 en bijstellen (=A2) Leerlingbespreking met IB'er voor de rapportage (nov)
	4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen waarbij de zwakke lezers extra instructie krijgen van de leerkracht	Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht van de leerkracht.
	Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voor kinderen in de onderstroom	Extra oefenen in een groepje Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen, echo lezen enz.
		Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën

5	Meetmoment 2 <i>januari</i>	Afname Technisch lezen LOVS DMT 1 2 3 (en bij de D-E Scores wordt) AVI afnemen SVS M4 LOVS TLB M4 LOVS Woordenschat M4	Groepsbespreking met IB-er. Evaluatie groepsplan spelling en lezen A2 Effecten interventies vaststellen Opstellen van nieuwe groepsplannen lezen/spelling B1
	<i>maart /april</i>	Leesvaardigheid van uitvallers (D-E scores) toetsen DMT 1,2,3 en AVI afnemen. Niet invoeren in PN maar in groepsplan scores vermelden.	Invullen van lees/ spellingzwakke kinderen in leerlingdossier in PN ?? Leerlingbespreking met IB'er voor derapportage (maart)
6	Interventieperiode 3 <i>maart-juni</i>	Pre-teaching Nieuwsbegrip: kinderen in onderstroom (auditieve ondersteuning)	Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht oog van de leerkracht.
	<i>maart</i>	4 keer per week gerichte leesinstructie gedurende 15 minuten aan zwakke lezers Materiaal: Timboektoe +softwareprogramma en de doe-kaarten, flitsen	Extra oefenen in een groepje Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen, echo lezen enz.
	<i>maart</i>	4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.	Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën
	<i>eind april</i>	Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voor kinderen in de onderstroom	Tussentijdse evaluatie (eind maart) groepsplan spelling en lezen B1 Bijstellen van groepsplannen spelling en lezen (=B2)

7 Meetmoment 3 <i>mei</i>	Afname Technisch lezen LOVS DMT 1 2 3 alle lln. (En AVI bij D-E scores) SVS M4 LOVS Begr. Lezen E4 Woordenschat M4	Evaluatie groepsplan B2 Effecten interventies vaststellen
<i>juni</i>		
<i>juni</i> <i>eind evaluatie</i>	Eindoelen lezen-spelling groep 4: AVI E4 Beheersing DMT 1, DMT 2, DMT 3 minimaal C-score Cito Spelling minimaal B – score	Ouders van risico kinderen inlichten Overdracht van gegevens lees- en spellingzwakke kinderen naar groep 5. Maken van groepsplan A1 lezen en spelling door leerkracht groep 4

Zorgstructuur lezen en spelling | groep 5

groep 5

Momenten in Tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken wij het aan?
1	Eind groep 4 - begin groep 5	Overdracht groep 4 - groep 5
	<i>augustus/september</i>	Inloop-avond voor ouders met daarin uitleg over de methode?
		Bepalen welke kinderen specifieke aandacht nodig hebben in groep 5. Groepsplan lezen en spelling wat door leerkracht van groep 4 gemaakt wordt.
		Ouders worden in kennis gesteld van de aanpak waarin hun kind zit.
2	Interventieperiode 1 (12 weken) <i>september/november</i>	Pre-teaching Nieuwsbegrip (auditieve ondersteuning voor dyslec. Kinderen)
	4 keer per week gedurende 15 minuten gerichte leesinstructie aan zwakke lezers (Timboektoe+ softwareprogramma en de doe-kaarten, flitsen)	Na 6 weken tussen-evaluatie van de groepsplannen lezen en spelling A1 en bijstellen
	4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.	Groepsbespreking met de IB'er
	Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voor kinderen in de onderstroom.	Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezien oog van de leerkracht.
		Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen, echo lezen. Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën (tweede instructie)

<p>3 Meetmoment 1 eind oktober november</p>	<p>Leesvaardigheid van uitvallers toetsen d.m.v. DMT 3, DMT 2, DMT 1 en AVI. Niet invoeren in PN maar scores vermelden in het groepsplan.</p>	<p>Effecten interventies vaststellen. Na 12 weken: tussenevaluatie groepsplan lezen en spelling A1 Bijstellen van groepsplan In overleg met IB-er bepalen wie mogelijk aangedragen wordt voor onderzoekstraject. Ouders inlichten. (10 minuten gesprek)</p>
<p>4 Interventieperiode 2 november-februari</p>	<p>Pre-teaching Nieuwsbegrip (auditiële ondersteuning voor dyslectische kinderen)</p> <p>4 keer per week gedurende 15 minuten gerichte leesinstructie aan zwakke lezers (Timboektoe+ softwareprogramma)</p> <p>4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.</p> <p>Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht Voor kinderen in de onderstroom</p>	<p>Leerlingbespreking met de IB'er voor de rapportage (nov.)</p> <p>Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht van de leerkracht.</p> <p>Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen, echo lezen.</p> <p>Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën (tweede instructie)</p> <p>Tussentijdse evaluatie groepsplan lezen en spelling A1 Bijstellen van het groepsplan (=A2)</p>

5	Meetmoment 2 <i>januari</i>	Afname Technisch lezen, DMT 3,2,1 alle lln. en AVI bij D en E scores SVS M5 LOVS TLB M5 LOVS Woordenschat M5	Groepsbespreking met de IB'er Evaluatie groepsplan lezen en spelling A3 Effecten interventies vaststellen Opstellen van nieuwe groepsplannen lezen en spelling B1
	<i>maart/april</i>	Leesvaardigheid van uitvallers toetsen DMT 1,2,3 en AVI afnemen.	Nieuwe groepen worden gevormd in overleg met leerkracht
		Niet invoeren in PN maar in groepsplan scores vermelden.	Invullen van lees/spellingzwakke kinderen in leerlingdossier in PN? Leerlingbespreking met de IB'er voor de rapportage
6	Interventieperiode 3 <i>maart-juni</i>	Pre-teaching Nieuwsbegrip (auditieve ondersteuning voor dyslectische kinderen)	Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht oog van de leerkracht.
		4 keer per week gerichte leesinstructie gedurende 15 minuten aan zwakke lezers. Materiaal: Timboektoe+ softwareprogramma en doe-kaarten en flitsprogramma	Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen.
		4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.	Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad.
		Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voor kinderen in de onderstroom.	Daarnaast extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën (tweede instructie)
			Tussenevaluatie groepsplan lezen en spelling B1 Bijstellen van groepsplannen lezen en spelling (=B2)

7	Meetmoment 3 <i>mei/ juni</i>	Afname Technisch lezen, DMT 3,2,1,-alle lln. en AVI bij D en E scores) SVS E5 LOVS Woordenschat E5	
	<i>juni</i> <i>eind evaluatie</i>	Eindoelen lezen-spelling groep 5: AVI E5 Beheersing DMT 1, DMT 2, DMT 3 minimaal C-score Cito Spelling minimaal B- score	Evaluatie groepsplan B2 Effecten interventies vaststellen. Ouders van risico kinderen inlichten Overdracht van gegevens lees- en spellingzwakke kinderen naar groep 6. Maken van groepsplan A1 spelling en lezen door leerkracht groep 5

Zorgstructuur lezen en spelling | groep 6

groep 6

Momenten in Tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken wij het aan?
1	Eind groep 5 - begin groep 6	Overdracht groep 5 - groep 6
	<i>augustus/september</i>	Inloop-avond voor ouders met daarin uitleg over de methode?
		Bepalen welke kinderen specifieke aandacht nodig hebben in groep 6. Groepsplan lezen en spelling wat door leerkracht groep 5 gemaakt is.
		Ouders worden in kennis gesteld van de aanpak waarin hun kind zit. (Eventuele wijzigingen in aanpak in dit jaar worden schriftelijk meegedeeld aan ouders.)
2	Interventieperiode 1 (12 weken) <i>september/november</i>	Pre-teaching Nieuwsbegrip (auditieve ondersteuning voor dyslectische kinderen)
	4 keer per week gerichte leesinstructie aan zwakke lezers. Materiaal: Timboektoe+ softwareprogramma en de doekaarten, flietsprogramma	Na 6 weken tussenevaluatie van de groepsplannen lezen en spelling A1 en bijstellen
	4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.	Na 6-8 weken: Groepsbespreking met de IB'er
	4 keer per week leescircuit voor alle kinderen waarbij alle kinderen verschillende, door de leerkracht verzamelde, leesopdrachten lezen.	Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht van de leerkracht.
	Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voor kinderen in de onderstroom.	Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen, echo lezen Daarnaast: projectwerk, strips lezen, kopieerbladen.
		Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast: extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën (tweede instructie)

<p>3 Meetmoment 1 eind oktober</p>	<p>Leesvaardigheid van uitvallers (D en E scores) toetsen d.m.v. DMT 3,2,1 en AVI. Niet invoeren in PN maar scores vermelden in groepsplan</p>	<p>Effecten interventies vaststellen. Na 12 weken:Tussenevaluatie groepsplan lezen en spelling A2 en bijstellen</p>
<p>november</p>		<p>In overleg met IB'er bepalen wie mogelijk aangedragen wordt voor onderzoekstraject. Ouders inlichten (10 minuten gesprek)</p>
<p>4 Interventieperiode 2 November-februari</p>	<p>Pre-teaching Nieuwsbegrip (auditieve ondersteuning voor dyslectische kinderen)</p> <p>4 keer per week gerichte leesinstructie aan zwakke lezers Materiaal:Timboektoe+ softwareprogramma en doe-kaarten, flitsprogramma</p> <p>4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.</p> <p>4 keer per week leescircuit voor alle kinderen waarbij alle kinderen verschillende, door de leerkracht verzamelde, leesopdrachten lezen.</p> <p>Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voor kinderen in de onderstroom.</p>	<p>Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht van de leerkracht.</p> <p>Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen en echo lezen. Daarnaast projectwerk, strips lezen, kopieerbladen , teksten met vragen enz.</p> <p>Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast: extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën(tweede instructie)</p> <p>Leerlingbespreking met de IB'er voor de rapportage. (nov)</p>

5	Meetmoment 2 januari	Afname Technisch lezen LOVS (DMT 3,2,1 bij alle leerlingen en AVI bij D en E scores) SVS M6 LOVS TLB M6 LOVS Woordenschat M6	Effecten interventies vaststellen Evaluatie groepsplan lezen en spelling A2 Nieuw groepsplan lezen en spelling B1 opstellen
	maart/april	Leesvaardigheid van uitvallers (D en E scores) toetsen DMT 3,2,1 en AVI afnemen. Niet invoeren in PN maar in groepsplan scores vermelden.	Groepsbespreking met de IB'er Nieuwe groepen worden gevormd in overleg met leerkracht. Na 6 weken tussenevaluatie van groepsplannen B1 Bijstellen van de groepsplannen
6	Interventieperiode 3 Maart-juni	Pre-teaching Nieuwsbegrip (auditieve ondersteuning voor dyslectische kinderen)	Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht oog van de leerkracht.
		4 keer per week gerichte leesinstructie aan zwakke lezers. Materiaal: Timboektoe+ softwareprogramma en doekaarten, flitsprogramma	Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen , echo lezen. Daarnaast: projectwerk, strips lezen, kopieerbladen , teksten met vragen- NB
		4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.	Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad.
		4 keer per week leescircuit voor alle kinderen waarbij alle kinderen verschillende, door de leerkracht verzamelde, leesopdrachten lezen.	Daarnaast: extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën(tweede instructie)
		Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voor kinderen in de onderstroom.	Leerlingbespreking met IB'er voor de rapportage (maart) Na 12 weken tussentijdse evaluatie groepsplan lezen en spelling B1 Bijstellen van de groepsplannen lezen en spelling (=B2)

7 Meetmoment <i>mei/juni</i>	Afname Technisch lezen LOVS (DMT 1 2 3 bij alle lln. en AVI bij D en E scores) SVS E6 LOVS Woordenschat E6	
<i>juni</i> <i>eind evaluatie</i>	Eindoelen lezen-spelling groep 6: AVI E6 Beheersing DMT 1, DMT 2, DMT 3 minimaal C-score Cito Spelling minimaal B- score	Evaluatie groepsplannen lezen en spelling B2 Effecten interventies vaststellen Ouders van risico kinderen inlichten Overdracht van gegevens lees- en spellingzwakke kinderen naar groep 7. Maken van groepsplan A1 spelling door leerkracht groep 6

Zorgstructuur lezen en spelling | groep 7

groep 7		
Momenten in Tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken wij het aan?
1	Eind groep 6 - begin groep 7	Overdracht groep 6 - groep 7
	<i>augustus/september</i>	<p>Bepalen welke kinderen specifieke aandacht nodig hebben in groep 7. Groepsplan lezen en spelling wat door leerkracht groep 6 gemaakt is</p> <p>Ouders worden in kennis gesteld van de aanpak waarin hun kind zit</p>
2	Interventieperiode 1 (12 weken) <i>september/november</i>	<p>Pre-teaching Nieuwsbegrip en auditieve ondersteuning voor dyslectische kinderen</p> <p>4 keer per week gerichte leesinstructie aan zwakke lezers. Materiaal: Timboektoe+ softwareprogramma doekaarten, flitsprogramma 4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.</p> <p>4 keer per week leescircuit voor alle kinderen waarbij alle kinderen verschillende, door de leerkracht verzamelde, leesopdrachten lezen.</p> <p>Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht</p>
		<p>Na 6 weken tussentijdse evaluatie groepsplan lezen, spelling A1 Bijstellen van de groepsplannen</p> <p>Na 6-8 weken: Groepsbespreking met IB'er</p> <p>Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezien oog van de leerkracht.</p> <p>Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen, echo lezen. Daarnaast projectwerk, strips lezen, kopieerbladen , teksten met vragen.</p> <p>Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast: extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën (tweede instructie)</p>

3	Meetmoment 1 <i>eind oktober</i>	Leesvaardigheid van uitvallers (D en E scores) toetsen d.m.v. DMT 3,2,1 en AVI.	Effecten interventies vaststellen.
	<i>november</i>	Niet invoeren in PN, maar scores vermelden in groepsplan	Na 12 weken tussenevaluatie groepsplan A1 Bijstellen van groepsplan spelling en lezen (=A2) In overleg met IB-er bepalen wie mogelijk aangedragen wordt voor onderzoekstraject. Ouders inlichten.(10 minuten gesprek)
4	Interventieperiode 2 <i>november-februari</i>	Pre-teaching Nieuwsbegrip en auditieve ondersteuning dyslectische kinderen	Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht van de leerkracht.
		4 keer per week gerichte leesinstructie aan zwakke lezers Materiaal: Timboektoe+ softwareprogramma en doekaarten, flitsprogramma	Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen en echo lezen. Daarnaast projectwerk, strips lezen, kopieerbladen , teksten met vragen uit ?
		4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.	Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad.
		4 keer per week leescircuit voor alle kinderen waarbij alle kinderen verschillende, door de leerkracht verzamelde, leesopdrachten lezen.	Daarnaast: extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën(tweede instructie)
		Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht	Leerlingbespreking met IB-er voor de rapportage

5	Meetmoment 2 <i>januari</i>	Technisch lezen M7 DMT 3,2,1 alle lln. en AVI bij D en E scores TBL LOVS M7 Afname SVS M7 LOVS Woordenschat M7	Effecten interventies vaststellen Evaluatie groepsplan spelling en lezen A2 Opstellen nieuw groepsplan lezen en spelling B1
	<i>februari</i>		Groepsbespreking met de IB'er
	<i>april/mei</i>	ENTREE-toets	Invullen van lees/ spellingzwakke kinderen in leerlingdossier in PN
6	Interventieperiode 3 <i>maart-juni</i>	Pre-teaching Nieuwsbegrip en auditieve ondersteuning dyslectische kinderen.	Na 6 weken tussenevaluatie groepsplannen lezen/ spelling B1 Bijstellen van de groepsplannen lezen/spelling (=B2)
		4 keer per week gerichte leesinstructie aan zwakke lezers Materiaal: Timboektoe+ softwareprogramma, doekaarten en flitsprogramma	Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht van van de leerkracht.
		4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.	Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door en echo lezen. Daarnaast projectwerk, strips lezen, kopieerbladen , teksten met vragen
		4 keer per week leescircuit voor alle kinderen waarbij alle kinderen verschillende, door de leerkracht verzamelde, leesopdrachten lezen.	Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast: extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën(tweede instructie)

	Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voor kinderen in de onderstroom.	Leerlingbespreking met IB-er voor de rapportage (maart) Na 12 weken Tussentijdse evaluatie groepsplan lezen en spelling B2 en bijstellen.
7	Meetmoment 3 <i>mei/ juni</i>	Effecten interventies vaststellen Evaluatie groepsplan 2
	Afname Technisch lezen LOVS (DMT 3,2,1, alle lln. en AVI bij D en E scores) SVS E6 LOVS Woordenschat E6	
	<i>juni</i> eind evaluatie	Ouders van risico kinderen inlichten Overdracht van gegevens lees- en spellingzwakke kinderen naar groep 8. Maken van groepsplan A1 lezen/spelling door leerkracht groep 7
	Eindoelen lezen-spelling groep 7: AVI E7 Beheersing DMT 1, DMT 2, DMT 3 minimaal C-score Cito Spelling minimaal B- score	

Zorgstructuur lezen en spelling | groep 8

groep 8

Momenten in Tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken wij het aan?
1	Eind groep 7 - begin groep 8	Overdracht groep 7 - groep 8
	<i>augustus/september</i>	<p>Bepalen welke kinderen specifieke aandacht nodig hebben in groep 7. Groepsplan lezen en spelling wat door leerkracht groep7 gemaakt is</p> <p>Ouders worden in kennis gesteld van de aanpak waarin hun kind zit. (Eventuele wijzigingen in aanpak in dit jaar worden schriftelijk meegedeeld aan ouders.)</p>
2	Interventieperiode 1 (12 weken) <i>september/november</i>	<p>Pre-teaching Nieuwsbegrip auditieve ondersteuning dyslectische kinderen.</p> <p>4 keer per week gerichte leesinstructie aan zwakke lezers Materiaal: Timboektoe+ softwareprogramma en doekaarten, en flitsprogramma.</p> <p>4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.</p> <p>4 keer per week leescircuit voor alle kinderen waarbij alle kinderen verschillende, door de leerkracht verzamelde, leesopdrachten lezen.</p> <p>Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voorkinderen in de onderstroom.</p>
		<p>Na 6 weken tussentijdse evaluatie groepsplan lezen/spelling. (A1) Bijstellen van de groepsplannen lezen./ spelling</p> <p>Na 6-8 weken: Groepsbespreking met IB'er</p> <p>Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezien oog van de leerkracht.</p> <p>Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, projectwerk, strips lezen, kopieerbladen, teksten met vragen uit?</p> <p>Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast: extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën(tweede instructie)</p>

3 Meetmoment 1 <i>eind oktober</i>	Leesvaardigheid van uitvallers (D-E scores) toetsen d.m.v. DMT en AVI. Niet invoeren in PN maar scores vermelden in groepsplan.	Effecten interventies vaststellen. Invullen van lees/spellingzwakke kinderen in leerlingdossier in PN. ?? In overleg met IB-er bepalen wie mogelijk aangedragen wordt voor onderzoekstraject. Ouders inlichten.(10 minuten gesprek)
4 Interventieperiode 2 <i>eind november</i>	Woordenschattoets B8 SVS LOVS B8/M8 Technisch lezen B8 Begr. Lezen LOVS B8	Na 12 weken tussentijdse evaluatie groepsplan lezen/spelling A1 Bijstellen van de groepsplannen lezen/spelling (=A2)
<i>november-februari</i>	<p>Pre-teaching Nieuwsbegrip en auditieve ondersteuning dyslectische kinderen</p> <p>4 keer per week gerichte leesinstructie aan zwakke lezers Materiaal:Timboektoe+ softwareprogramma en doekaarten , flitsprogramma)</p> <p>4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.</p> <p>4 keer per week leescircuit voor alle kinderen waarbij alle kinderen verschillende, door de leerkracht verzamelde, leesopdrachten lezen.</p> <p>Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht voor kinderen in de onderstroom</p>	<p>Timboektoe voor alle zwakke leerlingen. Leerkrachten begeleiden deze leerlingen. Andere kinderen lezen zelfstandig onder toezicht oog van de leerkracht.</p> <p>Leerkracht maakt per periode een keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door, echo lezen. Daarnaast: projectwerk, strips lezen, kopieerbladen .</p> <p>Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast: extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën (tweede instructie)</p> <p>Leerlingbespreking door de IB'er (nov) voor de rapportage</p>

5	<i>januari</i>	DMT 3,2,1, alle lln. AVI bij de D,E scores	<p>Effecten interventies vaststellen Evaluatie groepsplan lezen en spelling A2 Nieuw groepsplan lezen/ spelling opstellen B1.</p> <p>Groepsbespreking door de IB'er</p> <p>Invullen van lees/ spellingzwakke kinderen in leerlingdossier in PN</p>
6	Interventieperiode 3 <i>maart-juni</i>	<p>Pre-teaching Nieuwsbegrip en auditieve ondersteuning dyslectische kinderen.</p> <p>4 keer per week gerichte leesinstructie aan zwakke lezers Timboektoe+ softwareprogramma, doekaarten en flistprogramma</p> <p>4 keer per week individueel lezen voor alle leerlingen.</p> <p>4 keer per week leescircuit voor alle kinderen waarbij alle kinderen verschillende, door de leerkracht verzamelde, leesopdrachten lezen.</p>	<p>Keuze uit leesopdrachten. Te denken valt aan duo-lezen, voor-koor-door lezen echo lezen. Daarnaast: projectwerk, strips lezen, kopieerbladen, teksten met vragen uit ?</p> <p>Zwakke spellers maken het werkblad van spelling samen met leerkracht. Andere leerlingen werken zelfstandig aan dit werkblad. Daarnaast: extra hulp die bestaat uit herhalen van spellingcategorieën en voorinstructie van nieuwe spellingcategorieën (tweede instructie)</p>
	<i>eind april</i>	Begeleide verwerking van woordpakket door de leerkracht	<p>Na 6 weken tussentijdse -evaluatie groepsplannen lezen/spelling.B1 Bijstellen van de groepsplannen (=B2)</p> <p>Leerlingbespreking met IB'er voor de rapportage (mrt)</p> <p>Evaluatie van groepsplannen lezen/spelling B2</p>
7	<i>april</i>	Eind CITOtoets	
8	Meetmoment 3 <i>juni</i> <i>eind evaluatie</i>	Verwijzing V.O.	Overdracht van gegevens naar Voortgezet Onderwijs.

Bijlage:

Uit: **DIAGNOSE EN BEHANDELING VAN DYSLEXIE**

Brochure van de Stichting Dyslexie Nederland: Het begrip 'dyslexie'

Dyslexie kan op uiteenlopende manieren gedefinieerd worden. Op basis hiervan formuleren we enkele uitgangspunten voor een heldere en werkbare definitie van dyslexie.

- Dyslexie in de DSM-IV
Het wereldwijd gebruikte Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM) (American Psychiatric Association, 1994), waarvan in 2000 versie IV-TRTM uitkwam, beschrijft de stoornis Reading Disorder (leesstoornis, dyslexie) als volgt:
 - De leesvaardigheid wijkt significant af van wat verwacht mag worden op basis van leeftijd, intelligentie en scholing.
 - De leesstoornis interfereert ernstig met de schoolvorderingen in het algemeen (of met activiteiten in het dagelijks leven die leesvaardigheid vragen).
 - Als er sprake is van een zintuiglijke stoornis, dan is het leesprobleem ernstiger dan gewoonlijk, gegeven die conditie.

In deze definitie valt op dat de criteria uitsluitend betrekking hebben op waarneembare vaardigheden. Het gaat dus om een beschrijvende en classificerende definitie, toegespitst op onderkenning. Dit blijkt met name uit het discrepantie criterium met betrekking tot intelligentie en scholing.

Streefdoelen beginnende geletterdheid

Boekoriëntatie

- Kinderen begrijpen dat illustraties en tekst samen een verhaal vertellen.
- Ze weten dat boeken worden gelezen van voor naar achter, bladzijden van boven naar beneden en regels van links naar rechts.
- Ze weten dat verhalen een opbouw hebben.
- Ze kunnen aan de hand van de omslag van een boek de inhoud van het boek al enigszins voorspellen.
- Kinderen weten dat je vragen over een boek kunt stellen. Deze vragen helpen je om goed naar het verhaal te luisteren en te letten op de illustraties.

Verhaalbegrip

- Kinderen begrijpen de taal van voorleesboeken. Ze zijn in staat om conclusies te trekken naar aanleiding van een voorgelezen verhaal. Halverwege kunnen ze voorspellingen doen over het verdere verloop van het verhaal.
- Kinderen weten dat de meeste verhalen zijn opgebouwd uit een situatieschets en een episode. Een situatieschets geeft informatie over de hoofdpersonen, de plaats en tijd van handeling. In een episode doet zich een bepaald probleem voor dat vervolgens wordt opgelost.
- Kinderen kunnen een voorgelezen verhaal naspelen terwijl de leerkracht vertelt.
- Kinderen kunnen een voorgelezen verhaal navertellen, aanvankelijk met steun van illustraties.
- Kinderen kunnen een voorgelezen verhaal navertellen zonder gebruik te hoeven maken van illustraties.

Funcies van geschreven taal

- Kinderen weten dat geschreven taalproducten zoals briefjes, brieven, boeken en tijdschriften een communicatief doel hebben.
- Kinderen weten dat symbolen zoals logo's en pictogrammen verwijzen naar taalhandelingen.
- Kinderen zijn zich bewust van het permanente karakter van geschreven taal.
- Kinderen weten dat tekenen en tekens produceren mogelijkheden bieden tot communicatie.
- Kinderen weten wanneer er sprake is van de taalhandelingen 'lezen' en 'schrijven'. Ze kennen het onderscheid tussen 'lezen' en 'schrijven'.

Relatie tussen gesproken en geschreven taal

- Kinderen weten dat gesproken woorden kunnen worden vastgelegd, op papier en met audio/visuele middelen.
- Kinderen weten dat geschreven woorden kunnen worden uitgesproken.
- Kinderen kunnen woorden als globale eenheden lezen en schrijven. Voorbeelden: de eigen naam en namen van voor het kind belangrijke personen/dingen, logo's en merknamen.

Taalbewustzijn

- Kinderen kunnen woorden in zinnen onderscheiden.
- Kinderen kunnen onderscheid maken tussen de vorm en betekenis van woorden.
- Kinderen kunnen woorden in klankgroepen verdelen zoals bij kin-der-wa-gen.
- Kinderen kunnen reageren op en spelen met bepaalde klankpatronen in woorden; eerst door eindrijm ("Pan rijmt op Jan") en later met behulp van beginrijm ("Kees en Kim beginnen allebei met k").
- Kinderen kunnen fonemen als de kleinste klankeenheden in woorden onderscheiden, zoals bij p-e-n.

Alfabetisch principe

- Kinderen ontdekken dat woorden zijn opgebouwd uit klanken en dat letters met die klanken corresponderen en leggen de foneem-grafeemkoppeling.
- Kinderen kunnen door de foneem-grafeemkoppeling woorden die ze nog niet eerder hebben gezien, lezen en schrijven.

Functioneel schrijven en lezen

- Kinderen schrijven functionele teksten, zoals lijstjes, briefjes, opschriften en verhaaltjes.
- Kinderen lezen zelfstandig prentenboeken en eigen en andermans teksten.

Technisch lezen en schrijven, start

- Kinderen kennen de meeste letters; ze kunnen de letters fonetisch benoemen.
- Kinderen kunnen klankzuivere (km-, mk- en mkm-)woorden ontsleutelen zonder eerst de afzonderlijke letters te verklanken.
- Kinderen kunnen klankzuivere woorden schrijven.

Technisch lezen en schrijven, vervolg

- Kinderen lezen en spellen klankzuivere woorden (van het type mmkm, mkmm en mmkmm).
- Kinderen lezen korte woorden met afwijkende spellingpatronen en meerlettergrepige woorden.
- Kinderen maken gebruik van een breed scala van woordidentificatietechnieken.
- Kinderen herkennen woorden steeds meer automatisch.

Begrijpend lezen en schrijven

- Kinderen tonen belangstelling voor verhalende en informatieve teksten en boeken en zijn ook gemotiveerd die zelfstandig te lezen.
- Kinderen begrijpen eenvoudige verhalende en informatieve teksten.
- Kinderen gebruiken geschreven taal als een communicatiemiddel

Bijlage 2

Verkorte versie: voor ouders

Protocol Dyslexie Diagnose en Behandeling

Dyslexie-beleid op Dr. De Visserschool / De Rietvink

Beste ouders,

Ook onze school heeft de taak om kinderen passend onderwijs te bieden. In dit kader is er onder meer gericht aandacht voor kinderen met dyslexie.

Om inzicht te krijgen of een kind wel/niet dyslectisch is en uit te zoeken welke begeleiding nodig voor dit bepaalde kind, is een dyslexieprotocol opgesteld.

Aangezien dit een zeer uitgebreid document is, hebben we de hierna volgende verkorte versie ontwikkeld. Voor het complete document verwijst ik u graag naar het zorgplan wat u kunt vinden op onze website.

Ons dyslexieprotocol kent 4 zorgniveaus:

Zorgniveau 1 | Bieden van goed lees- en spellingonderwijs

We werken aan de hand van onze methodes voor lezen en spelling. Aanpak/ instructiemethodiek: directe instructie

We werken met driestromenland: onder- midden - en bovenstroom Toetsen en observatie instrumenten:

Groepen 1 en 2 : De Kijk en LVS van Cito

Groepen 3 t/m 8: LVS van Cito en de methodegebonden toetsen

Zorgniveau 2 | Vaststellen van uitvallers en bieden van extra begeleiding in de klas

Kinderen in groep 2: We nemen toetsen af vanuit het Landelijk Expertise Centrum. Op deze manier kunnen we uitvallers signaleren.

Kinderen van groep 3 t/m 8 : Kinderen die 3 x een E score hebben voor technisch lezen (DMT/AVI) en/of spelling zijn uitvallers. Deze kinderen komen in de onderstroom bij lezen en /of spelling. Zij werken met remediërend materiaal vanuit de methodes tijdens de werktijden.

De ouders worden geïnformeerd en ook thuis wordt er zo nodig extra geoefend.

Zorgniveau 3 | Intensieve begeleiding

Spelling: Drie maal per week maken de leerlingen met (vermoeden van) dyslexie extra spelling opdrachten (20 minuten)nadat ze extra instructie hebben gekregen, dit kan tijdens zelfstandig werken. Lezen: Vier maal per week lezen deze kinderen 15 minuten extra, waarvan 1 of 2 maal per week gewerkt wordt met het softwareprogramma van Timboektoe (methode technisch lezen).

Voor de intensieve begeleiding maken we naast de genoemde lees- en spellingsmethodes ook gebruik van andere specifieke methodes.

Ook thuis wordt er geoefend met de leerling.

Deze intensieve begeleiding duurt 3 tot 6 maanden. Bij géén vooruitgang kunnen de ouders een onderzoek aanvragen.

Ouders, leerkracht en lb'er hebben tijdens dit hele traject intensief contact.

Zorgniveau 4 | Dyslexie-onderzoek bij deskundig bureau en behandeling

Alleen wanneer ernstig, enkelvoudige dyslexie wordt gediagnosticeerd komen de ouders in aanmerking voor een vergoeding van het onderzoek en eventuele behandeling via de gemeente, zie verder protocol.

Aanvraag dyslexie-onderzoek

Dit kan bij het RID of indien gewenst door de ouders bij een ander onderzoekspraktijk. Ouders vragen het onderzoek aan.

Voor de aanmelding bij de behandelaar geeft de school het opgebouwde leerling-dossier, met hierin de LVS-gegevens en de handelingsverslagen evenals de verder benodigde documenten, aan de ouders.

Ouders dienen bij de aanmelding zich ervan bewust te zijn dat de vergoeding van het onderzoek afhankelijk is van de goedkeuring van het leerlingdossier. Ouders vragen dit altijd na bij de diagnosticus voordat onderzoek wordt opgestart.

Afspraken

Wanneer de behandeling onder schooltijd gebeurt, zal hiervoor altijd door de ouders aan de school vooraf toestemming moeten worden gevraagd. De school is verplicht hieraan medewerking te verlenen. Voor wat betreft het aanbod van RID is die acceptatie geregeld zodat bij de keuze voor deze partner of een andere erkende behandelaar, behandeling 1 keer per week onder schooltijd mogelijk is.

Op het moment dat er externe deskundigen worden ingezet werkt onze school daar aan mee. Echter onder bepaalde voorwaarden zoals:

- Onze school streeft, in overleg met de externe deskundige, naar een uniforme aanpak m.b.t. de dyslexie voor wat betreft het inhoudelijke talige programma van school. Zij maakt dus zoveel als mogelijk gebruik van methodes en werkwijzen die school ook hanteert in haar dagelijkse talige aanbod of extra aanbod.
- Ouders kunnen op geen enkele wijze aanspraak maken op extra uitleg/instructie aan hun kind in verband met gemiste lestijd.
- Indien er extra materiaal moet worden aangeschaft dat niet tot de uitrusting van school behoort, zijn de kosten voor rekening van de dienstverlener dan wel de ouders.
- Gesprekken met leerkrachten dienen te allen tijde buiten lestijd plaats te vinden en men dient rekening te houden met de agenda van school.
- Specifieke behandelingen die op voorspraak van de externe dienstverlener door de groepsleerkracht in de groep worden uitgevoerd, worden vastgelegd in het groepsplan. In overleg worden grenzen en mogelijkheden aangegeven.
- Verzoeken van de externe dienstverlener m.b.t. administratieve handelingen door leerkrachten en/of IB-er van de school dienen bij voorkeur ruim van te voren bekend te zijn. Hierbij dient rekening te worden gehouden met een reactietijd van ongeveer 10 dagen.
- Externe remedial teaching kan niet verzorgd worden op school in verband met fysiek ruimtegebrek.

Maatregelen die wij op school treffen voor dyslectische kinderen zijn:

- De dyslectische leerlingen mogen LVS toetsen van CITO digitaal maken.
- Met de leerling wordt besproken voor welke aanpak hij/zij voorkeur heeft.
- Bij het afnemen van de LVS toetsen krijgen de dyslectische leerlingen 30 minuten extra tijd.
- Vergroot lettertype is mogelijk bij de LVS toetsen.
- Voor de zaakvakken mogen de kinderen de boeken mee naar huis nemen zodat de ouders/verzorgers de tekst kunnen voorlezen en de kinderen voorbereid zijn voor de les/ proefwerk op school.
- Voor meer hulpmiddelen verwijzen we u naar Lexima of Het Steunpunt Dyslexie.

Onze school hoopt op deze wijze constructief te kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen die geconfronteerd worden met een ernstig dyslexieprobleem.

Bijlage 3

Protocol Overgang van groep 2
naar groep 3

Overgang van groep 2 naar groep 3 op Dr. De Visserschool / De Rietvink

De kalenderleeftijd (kinderen die geboren zijn in de maanden oktober tot en met december) is bepalend voor de overgang van groep 2 naar groep 3, de doorgaande lijn in de ontwikkeling van de kinderen wordt uiteraard niet uit het oog verloren. Het onderwijs op de Dr. De Visserschool en De Rietvink willen we zodanig inrichten dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.

De leerlingen kunnen in beginsel binnen een tijdvak van acht aaneensluitende schooljaren de school doorlopen (artikel 8, lid 7-a). Het besluit om kinderen eventueel langer in de kleutergroep te houden, baseren we op de voortgang in ontwikkeling van het kind (verlenging van de kleuterbouw is geen zitten blijven, maar een voortgang van wat het kind al kan). Er zijn meerdere factoren die het functioneren van kinderen in groep 3 positief of negatief kunnen beïnvloeden. Het gaat om: welbevinden van kinderen, motivatie, zelfstandigheid, taakgerichtheid, zelfvertrouwen, concentratie, sociale vaardigheden, motoriek en de resultaten van de CITO-toets.

Alle kinderen geboren voor 1 januari gaan in principe door naar groep 3, mits er niet een algehele ontwikkelingsachterstand is. Om tot een goed besluit te komen, kunnen we in geval van twijfel, voor de kinderen die geboren zijn in oktober, november en december, onderstaande stappen volgen:

Stap 1

Ouders via schoolgids, leerkrachten of schoolsite informeren over de procedure.

Stap 2 *mei groep 1*

ouders van oktober, november en decemberleerlingen worden nogmaals geïnformeerd over de besluitvorming op onze school rond de overgang van groep 2 naar groep 3.

Stap 3 *november groep 2*

bij de eerste Kijk gesprekken van het schooljaar: We vertellen ouders of we een verlengde kleuterperiode willen overwegen. Vooraf wordt dit besproken met de lb-er. Relevante informatie van ouders wordt verkregen.

Stap 4: *januari*

Leerkracht geeft bij de Intern Begeleider aan dat er twijfels zijn rond de overgang naar groep 3. Wanneer overgang naar groep 3 geen probleem lijkt te zijn, stopt hier de procedure. Wanneer er nog wel twijfels zijn rond de overgang, gaan we door naar stap 5.

Stap 5 *januari tot maart*

We verzamelen informatie m.b.t. alle mogelijkheden aspecten van de beslisboom en vullen die in op de checklist "beslissingsaspecten Dr. DeVisserschool/De Rietvink".

Stap 6 *januari*

We maken een plan om aandachtspunten te verbeteren. Bijvoorbeeld stimuleren en aanbieden

taakjes die te maken hebben met de beginnende geletterdheid en ontluikende gecijferdheid, verbeteren van de werkhouding, plan gericht op weerbaarder worden enz. We bespreken het met de ouders en geven hen de kans ook thuis wat te doen. We zetten deze aandachtspunten vast op het formulier van bijlage 2.

Stap 7 april/mei:

We verzamelen gegevens rondom de toekomstige groep 2 en 3. (Grootte, groepssamenstelling, eventuele vriendjes, werkwijze, pedagogische en didactisch klimaat in de groep).

Stap 8 mei

rond de tweede Kijk gesprekken van het schooljaar: We zetten de behoeftes van het kind op een rijtje en bespreken waar het kind zich het beste kan ontwikkelen. We nemen een besluit met behulp van de beslisboom en de beslissingsaspecten. We doen deze besluitvorming in samenspraak met de I.B.er en ouders. We bespreken met de toekomstige leerkracht van groep 3 de onderwijsbehoeften van de leerling.

De Beslisboom

bekijk werkhouding/motivatie (aspect 1,2,3,4)				
gedeeltelijk onvoldoende		voldoende		
bekijk specifieke voorwaarden (aspect 5,6,7)		A.in principe naar groep 3, check ook de specifieke voorwaarden (aspect 5,6,7)....		
B.....en sociaal emotionele voorwaarden (aspect 8,9,10)				
onvoldoende	voldoende		beide onvoldoende	cluster B onvoldoende
Groep 2	bekijk sociaal-emotioneel (aspect (8,9,10)			
onvoldoende	voldoende	Overwegen naar groep 3 Groep 2 (evt. Met m.b.v. de overige speciale aspecten aandacht) (11,12)		
Groep 2	Groep 3			

Bijlage 1 | Toelichting bij de beslissingsaspecten

Toelichting bij de beslissingsaspecten

Gedrag tijdens klassikale activiteiten

Kinderen doen actief mee tijdens klassikale activiteiten voelen zich aangesproken tijdens deze activiteiten.

Werkhouding

Kinderen moeten zelfstandig kunnen werken, enige tijd achter elkaar door kunnen werken, en/of kunnen voldoende concentratie tot werken opbrengen.

Motivatie voor werken

Kinderen hebben motivatie om een taak af te maken en zijn bezig met taakjes van de taakkaart voor cijfers, letters en andere "lees"activiteiten .

Werkprestaties

Kinderen tekenen op niveau en de verzorging van knip- en plakwerk ziet er verzorgd uit.

Lees-/taalvoorwaarden

Kinderen tonen belangstelling voor geschreven taal en de lees-/taalvoorwaarden zijn in voldoende mate ontwikkeld (auditief, visueel, taalbegrippen). Zie Taaltoets voor kinderen, CITO.

Rekenvoorwaarden

Kinderen hebben belangstelling voor rekenen/hoeveelheden/cijfers en voldoen aan de rekenvoorwaarden (rekenbegrippen, tellen, etc.) Zie Rekentoets voor kleuters, CITO.

Taalontwikkelingsniveau

Kinderen hebben een goede taalontwikkeling zowel actief taalgebruik als in de passieve taalbeheersing (een signaal is b.v. laat beginnen met praten).

Zelfvertrouwen

Kinderen hebben zelfvertrouwen en hebben een positief zelfbeeld.

Weerbaarheid / zelfredzaamheid

Kinderen zijn weerbaar en kunnen opkomen voor zichzelf.

Sociale omgang met klasgenoten en leerkrachten

Kinderen kunnen op een positieve manier contact leggen met anderen.

Motorisch ontwikkelingsniveau

Kinderen hebben een goede grove motoriek (bewegen, lopen, gym, etc.) en een goede fijne motoriek en de coördinatie van waarnemen en bewegen is goed.

Uiterlijke lichamelijke ontwikkeling

Kinderen hebben een goede lichamelijke ontwikkeling qua lengte en/of lichaamsbouw.

Zoals in de beslissingsboom is aangegeven, zijn een aantal aspecten te clusteren:

Werkhoudings-/ motivatie-aspecten:	1 t/m 4
Functieontwikkeling taal / lezen / rekenen:	5 t/m 7
Sociaal-emotionele ontwikkeling:	8 t/m 10
Lichamelijke rijping:	11 en 12

Bijlage 2 | Beslissingsaspecten

Dr. De Visserschool / De Rietvink met betrekking tot de overgang van groep 2 naar groep 3

Naam			
Geboortedatum			
Leerkracht			
Groep			
Ingevuld op:	Score 1	Score 2	Score 3
Werkhouding			
1. Gedrag tijdens klassikale activiteiten (actief meedoen, zich aangesproken voelen)			
2. Werkhouding (zelfstandig kunnen werken, doorwerken, concentratie, zelf oordeel kunnen geven)			
3. Motivatie voor werken (naast spelen)			
3. Zin hebben in leren en/of taal/ leesvoorwaarden			
Prestatiegebieden			
1. Kwaliteit van kringgedrag			
3. Werkles (vrij) –prestatie			
5/6. Prestaties werkles opdrachten			
5/6. Beheersing ontwikkelingsmaterialen			
5. Taalbeheersing			
5. Visuele discriminatie			
5. Auditieve discriminatie			
11. Oog-handcoördinatie			
5. Omgaan met hoeveelheden: rekenvoorwaarden (synchroon tellen, resultaatief tellen, getalbegrip t/m 5, rekenbegrippen)			
6. Omgaan met letters en taal/leesactiviteiten (reeks van 4 woorden na kunnen zeggen, klankverschillen horen, eindrijm, eerst en laatste klank isoleren, auditieve synthese, woord van drie letters nastempelen, enige letterkennis)			
Sociaal-emotionele ontwikkeling			
8. Zelfvertrouwen			

9. Weerbaarheid/zelfredzaamheid			
10. Sociale omgang met andere kinderen			
8. Motorisch ontwikkelingsniveau			
Omstandigheden in groep 2 of 3 volgend jaar gerelateerd aan dit kind			
Leeftijd van het kind			
12. Uiterlijke lichamelijke ontwikkeling			
3. Eigen voorkeur voor schoolloopbaanvervolg			
Totaal			

Taaltoets voor kleuters groep 1: januari : juni :
 Rekentoets voor kleuters groep 1: januari: juni:
 Taaltoets voor kleuters groep 2: januari: juni:
 Rekentoets voor Kleuters groep 2: januari: juni:

Niet of slechts gering van toepassing = score in kolom 1

Enigszins van toepassing = score in kolom 2

Geheel van toepassing = score in kolom 3.

Score 23-57	Score 23-57	Score 23-57
Groep 2 advies	Voorwaarden voor groep 3 zijn nog niet optimaal, kan wel over naar groep 3.	Over naar groep 3

- Ouders en Ib-er geïnformeerd op (november/januari):
- Plan van aanpak met ouders besproken op (januari):
- Oudergesprek in mei met ouders en IB-er:
- Besluit met ouders besproken op:

Plan van aanpak

Vakgebied: _____

Tijdperiode: Vanaf half februari tot half mei

Extra instructie en oefenen op het gebied van _____

Wanneer (welke dag/welke tijd/ hoe lang) _____

Materiaal: _____

Thuis: Leerkracht geeft tips voor plan van aanpak thuis.

Bijlage 4

Groepsplan en weekplanning

Groepsplan en weekplanning

Groep	Periode	Leerkracht	Vakgebied/Methode
			Rekenen
Streefdoelen			Datum

Doelen basisaanbod

Groepering en namen leerlingen	Beginsituatie:	Specifieke doelen:	Inhoud/ Aanpak:	Organisatie/ Materiaal	Evaluatie:
Nu Ambitie	niveau-waarden basisaanbod.	Indien afwijkend van het instructie/ verwerking en hoe ga je het doen?	Didactisch handelen van de leerkracht. Wat ga je doen tijdens de instructie/ verwerking en hoe ga je het doen?	Wat bied je aan? Wie gaat het uitvoeren, waar wordt het uitgevoerd en wanneer wordt het uitgevoerd	Hoe en waarmee ga je evalueren?
Bovenstroom					
Middenstroom					
Onderstroom					
Individueel					

Bijlage 5

Groeidocument

Groeidocument

Datum aanvraag

Ingevuld door

Functie

1 | Gegevens leerling, ouders, hulpverleners, wettelijk vertegenwoordiger

foto leerling

Naam leerling	
Adres leerling (straat, postcode, woonplaats)	
Geboortedatum	
Geslacht	
BSN leerling	
Eerder Cvl / TLV nummer (nummer, afgifte- en einddatum)	
Huidige voorziening / school	
Adres school (straat, postcode, woonplaats)	
BRIN nummer school	
Telefoon	
Huidige groep / groepsverloop	
Schoolwisselingen	Ja / nee, in groep
Leerkracht(en) huidige groep E-mail Werkdagen	

Verantwoordelijke voor de ondersteuning (IB'er / gedragsdeskundige) E-mail Werkdagen	
Naam schoolbestuur	
Gezinssamenstelling	
Eventuele bijzonderheden	
Naam ouder / verzorger 1 / wettelijke vertegenwoordiger	
Adres (straat, postcode, woonplaats)	
E-mail	
Telefoonnummer	☐ geheim
Heeft ouder 1 / voogd alleen ouderlijk gezag over de leerling	Ja / nee
Naam ouder / verzorger 2 / wettelijke vertegenwoordiger	
Adres (straat, postcode, woonplaats)	
E-mail	
Telefoonnummer	☐ geheim
Hulpverleners (betrokken bij kind, school of gezin)	

2 | Voorgeschiedenis

3 | Handelingsgerichte cyclus

A. Start van handelingsgerichte cyclus.

Inventarisatie

Korte beschrijving huidige situatie en vragen:

--

De ondersteuningsvraag/ -vragen is/zijn van:

ouders leerling leerkracht school externe deskundige(n)
(Graag aankruisen wat van toepassing is).

Wat is er al ondernomen en met welk resultaat?

Datum	Actie / interventie	Resultaat

B. Vervolg van handelingsgerichte cyclus (kan meerdere keren doorlopen worden)

In kaart brengen van de ondersteuningsbehoeftes

Leergebied overstijgend: geef aan per deelaspect

Vul hieronder - indien van toepassing - relevante informatie in vanuit observaties en toetsgegevens

Emotionele ontwikkeling

Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoeften

Sociale ontwikkeling

Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoeften

Spelontwikkeling

Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoeften

Zelfredzaamheid		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoefte
Werkhouding		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoefte
Spraak / taal / communicatie		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoefte
Lichamelijke, motorische, zintuiglijke ontwikkeling		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoefte
Interne factoren: Onderwijs:		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoefte
Externe factoren: Opvoeding:		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoefte
Leergebied specifiek:		
Vul hieronder - indien van toepassing - relevante informatie in vanuit observaties en toetsgegevens		
Cognitieve ontwikkeling		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoefte
Taalvoorwaarden		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoefte
Rekenvoorwaarden		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoefte

Technisch lezen		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoeften
Begrijpend lezen		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoeften
Spelling		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoeften
Rekenen en Wiskunde		
Stimulerend	Belemmerend	Onderwijs- en opvoedbehoeften

C. Doelen organisatie en planning n.a.v. de ondersteuningsbehoefte

In kaart brengen van de ondersteuningsbehoeftes

Doelen + datum:	Organisatie	Evaluatie + datum

4 | Uitkomsten extern / aanvullend onderzoek

Intelligentieonderzoek (indien aanwezig)	
Datum	
Instrument	
Totaalscore	
Schaalscores	
Factorscores	
Vastgesteld door (Naam, functie, instelling)	

Aanvullend onderzoek	
Datum	
Soort onderzoek	
Vastgesteld door (Naam, functie, instelling)	
Evt. diagnose	

5 | Bespreking intern ondersteuningsteam (IOT)*

* Denk aan toestemming van ouders / verzorgers voor bespreking in ondersteuningsteam (zowel voor het intern ondersteuningsteam als het extern ondersteuningsteam) zie bijlage.

De ondersteuningsvraag/ -vragen is/zijn van:

ouders leerling leerkracht school externe deskundige(n)
(Graag aankruisen wat van toepassing is).

Datum en reden van de bespreking:	
Aanwezig zijn:	

School

Wat zijn de vragen?	
Wat is het doel van de bespreking?	

Leerling / ouders / verzorgers

Wat zijn de vragen van de leerling?	
Wat zijn de vragen van ouders / verzorgers?	
Wat is voor ouders / verzorgers het doel van de bespreking?	
Samenvatting van genomen maatregelen in de thuissituatie	
Effect van genomen maatregelen	

Korte beschrijving huidige situatie en vragen:

--

Afspraken en planning n.a.v. de bespreking

Acties	
Evaluatie + datum	

6 A | Planning ontwikkelingsperspectief

(wordt ingevuld wanneer de ondersteuningsvragen met name op leergebied liggen)

Datum eerste vaststelling ontwikkelingsperspectief	
Periode ontwikkelingsperspectief	
Datum bijstellen ontwikkelingsperspectief	

Leergebied overstijgende tussendoelen en aanbod.

Denk hierbij aan ontwikkelingsgebieden die van invloed zijn op het leren zoals emotionele, sociale ontwikkeling, werkhouding, taalontwikkeling, motorische ontwikkeling.

Ontwikkelingsgebied	Huidig niveau	Tussendoel (half jaar)	Einddoel (jaar)	Evaluatie

Vaststellen van de leerroutes (vanaf groep 3) zie bijlage handleiding voor tabellen inschalen vaardigheidsgroei. Beschrijf alleen de vakgebieden waarop het OPP van toepassing is. Wanneer een OPP voor meerdere vakgebieden wordt opgesteld, wordt het vak gekopieerd en toegevoegd.

Technisch lezen (dmt) / begrijpend lezen / spelling / rekenen*

	Toets- moment / toetsmiddel	Vaardig- heidsscore	Functione- ringsniveau	DLE	Leer- rendement	Leerroute
Huidig niveau						
Tussendoel (half jaar)						
Einddoel (jaar)						

*laat het vakgebied staan dat van toepassing is. Kopieer dit vak indien er sprake is van een OPP op meerdere vakgebieden of bij bijstelling van het OPP

Uitstroomniveau technisch lezen	
Uitstroomniveau begrijpend lezen	
Uitstroomniveau spelling	
Uitstroomniveau rekenen en wiskunde	

Geplande uitstroombestemming V(S)O (vanaf groep 6)

☐ VWO ☐ HAVO ☐ VMBO: ☐ Theoretisch ☐ Gemengd ☐ Kader ☐ Basis ☐ Praktijkonderwijs ☐ Voortgezet Speciaal Onderwijs	☐ LWOO
Onderbouwing uitstroombestemming	

Planning van het onderwijsaanbod

Hoe ga ik het doen? Instructie, afstemming onderwijsbehoeften:	
Hoe organiseer ik het? Organisatie:	

Evaluatie		
Toetsmoment/ toetsmiddel	Opbrengstevaluatie: Behaalde score en wel/niet beheerste vaardigheden	Procesevaluatie Is het gelukt om af te stemmen op de onderwijsbehoeften + resultaat daarvan. Welke acties waren succesvol? Consequenties voor volgende periode.

Handtekening directie	Handtekening ouders
Datum:	Datum:

6 B | Planning ontwikkelingsperspectief

(wordt ingevuld wanneer de ondersteuningsvragen met name op leergebied overstijgend niveau liggen (bv leerlingen groep 1 en 2 en leerlingen binnen SO 3 en 4))

Datum eerste vaststelling ontwikkelingsperspectief	
Periode ontwikkelingsperspectief	
Datum bijstellen ontwikkelingsperspectief	

Leergebied overstijgende tussendoelen en aanbod

Beschrijf alleen de ontwikkelingsgebieden waarop het OPP van toepassing is. Wanneer aan meerdere ontwikkelingsgebieden wordt gewerkt, wordt het vak gekopieerd en toegevoegd.

Ontwikkelingsgebied: emotioneel / sociaal / spel / zelfredzaamheid / werkhouding / spraak-taal / lichamenlijk, motorisch, zintuiglijk*	
Huidig niveau	
Tussendoel en periode	
Einddoel en periode	

Planning van het onderwijsaanbod

Hoe ga ik het doen? Instructie, afstemming onderwijsbehoeften:	
Hoe organiseer ik het? Organisatie:	

*laat het vakgebied staan dat van toepassing is. Kopieer dit vak indien er sprake is van een OPP op meerdere vakgebieden of bij bijstelling van het OPP

Evaluatie

Toetsmoment/ toetsmiddel	Opbrengstevaluatie: Behaalde score en wel/niet beheerste vaardigheden	Procesevaluatie Is het gelukt om af te stemmen op de onderwijsbehoeften + resultaat daarvan. Welke acties waren succesvol? Consequenties voor volgende periode.

Leervoorwaarden: taalvoorwaarden / rekenvoorwaarden*

Huidig niveau	
Tussendoel en periode	
Einddoel en periode	

Planning van het onderwijsaanbod

Hoe ga ik het doen? Instructie, afstemming onderwijsbehoeften:	
Hoe organiseer ik het? Organisatie:	

Evaluatie		
Toetsmoment/ toetsmiddel	Opbrengstevaluatie: Behaalde score en wel/niet beheerste vaardigheden	Procesevaluatie Is het gelukt om af te stemmen op de onderwijsbehoeften + resultaat daarvan. Welke acties waren succesvol? Consequenties voor volgende periode.

*laat het onderdeel staan dat van toepassing is. Kopieer dit vak indien er sprake is van een OPP op meerdere gebieden of bij bijstelling van het OPP

Geplande uitstroombestemming V(S)O (vanaf groep 6)	
☐ VWO ☐ HAVO ☐ VMBO: ☐ Theoretisch ☐ Gemengd ☐ Kader ☐ Basis ☐ Praktijkonderwijs ☐ Voortgezet Speciaal Onderwijs	☐ LWO
Onderbouwing uitstroombestemming	

Handtekening directie	Handtekening ouders
Datum:	Datum:

7 | Bespreking extern ondersteuningsteam (EOT)*

* Denk aan toestemming van ouders / verzorgers voor bespreking in ondersteuningsteam (zowel voor het intern ondersteuningsteam als het extern ondersteuningsteam) zie bijlage.

De ondersteuningsvraag/ -vragen is/zijn van:

ouders leerling leerkracht school externe deskundige(n)
(Graag aankruisen wat van toepassing is).

Datum en reden van de bespreking:	
Aanwezig zijn:	

School

Wat zijn de vragen?	
Wat is het doel van de bespreking?	

Leerling / ouders / verzorgers

Wat zijn de vragen van de leerling?	
Wat zijn de vragen van ouders / verzorgers?	
Wat is voor ouders / verzorgers het doel van de bespreking?	
Samenvatting van genomen maatregelen in de thuissituatie	
Effect van genomen maatregelen	

Samenvatting van de bespreking

Afspraken en planning n.a.v. de bespreking	
Acties	
Evaluatie + datum	
Advies extern ondersteuningsteam	

8 | Aanvraag ondersteuningsarrangement

Ondersteuningsarrangement (geef hieronder aan welke categorie)

- SO cluster 3 LZ
- SO cluster 3 ZML
- SO cluster 3 LG
- SO cluster 3 MG
- SO cluster 4

IVO velden	Wat heeft de leerling nodig?	Wat kan de school met middelen van het SWV meer doen dan vanuit de basis- en lichte ondersteuning wordt geboden?
1. De hoeveelheid aandacht en tijd Hoeveel extra tijd is er nodig / beschikbaar/ aantal handen in de klas of de groepsgrootte?		
2. Het onderwijsmateriaal Welke onderwijsmaterialen zijn nodig / beschikbaar?		
3. De ruimtelijke omgeving Welke aanpassingen in de klas, in en om het schoolgebouw zijn nodig / beschikbaar om een normale schoolgang van de leerling met speciale behoeften te garanderen		
4. De expertise Welke expertise op onderwijsgebied is nodig / beschikbaar (inclusief SO en SBO), en welke specialistische expertise is nodig / beschikbaar, met welke intensiteit?		

5. De samenwerking met andere instanties Is samenwerking met een instantie buiten het onderwijs noodzakelijk? Welke instantie? Op welke basis en met welke intensiteit?		
---	--	--

Advies orthopedagoog / psycholoog

Naam	
Organisatie	
Overwegingen	

Advies tweede deskundige

Naam	
Functie	
Organisatie	
Overwegingen	

9 | Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

- Toelaatbaarheidsverklaring SBO
- Toelaatbaarheidsverklaring SO cluster 3 (geef hieronder aan welke categorie)
 - LZ (cluster 3)
 - ZML (cluster 3)
 - LG (cluster 3)
 - MG (cluster 3)
 - EMB (cluster 3)
- Toelaatbaarheidsverklaring SO cluster 4

IVO velden	Wat heeft de leerling nodig?
1. De hoeveelheid aandacht en tijd Hoeveel extra tijd is er nodig / beschikbaar/ aantal handen in de klas of de groepsgrootte?	
2. Het onderwijsmateriaal Welke onderwijsmaterialen zijn nodig / beschikbaar?	

<p>3. De ruimtelijke omgeving Welke aanpassingen in de klas, in en om het schoolgebouw zijn nodig / beschikbaar om een normale schoolgang van de leerling met speciale behoeften te garanderen</p>	
<p>4. De expertise Welke expertise op onderwijsgebied is nodig / beschikbaar (inclusief SO en SBO), en welke specialistische expertise is nodig / beschikbaar, met welke intensiteit?</p>	
<p>5. De samenwerking met andere instanties Is samenwerking met een instantie buiten het onderwijs noodzakelijk? Welke instantie? Op welke basis en met welke intensiteit?</p>	

Advies orthopedagoog / psycholoog

Naam	
Organisatie	
Overwegingen	

Advies tweede deskundige

Naam	
Functie	
Organisatie	
Overwegingen	

Advies inzake duur, terugplaatsingsmogelijkheden en de voorwaarden voor terugplaatsing

10 | Aanvraag verlenging ondersteuningsarrangement

Verlenging Ondersteuningsarrangement zware ondersteuning (geef hieronder aan welke categorie)

- SO cluster 3 LZ
- SO cluster 3 ZML
- SO cluster 3 LG
- SO cluster 3 MG
- SO cluster 4

Evaluatie ondersteuningsarrangement

IVO velden	Wat heeft de leerling nodig?	Wat kan de school met middelen van het SWV meer doen dan vanuit de basis- en lichte ondersteuning wordt geboden?
1. De hoeveelheid aandacht en tijd Hoeveel extra tijd is er nodig / beschikbaar/ aantal handen in de klas of de groepsgrootte?		
2. Het onderwijsmateriaal Welke onderwijsmaterialen zijn nodig / beschikbaar?		
3. De ruimtelijke omgeving Welke aanpassingen in de klas, in en om het schoolgebouw zijn nodig / beschikbaar om een normale schoolgang van de leerling met speciale behoeften te garanderen		
4. De expertise Welke expertise op onderwijsgebied is nodig / beschikbaar (inclusief SO en SBO), en welke specialistische expertise is nodig / beschikbaar, met welke intensiteit?		

5. De samenwerking met andere instanties Is samenwerking met een instantie buiten het onderwijs noodzakelijk? Welke instantie? Op welke basis en met welke intensiteit?		
---	--	--

Advies orthopedagoog / psycholoog

Naam	
Organisatie	
Overwegingen	

Advies tweede deskundige

Naam	
Functie	
Organisatie	
Overwegingen	

11 | Aanvraag verlenging toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

- Verlenging Toelaatbaarheidsverklaring SBO
- Verlenging Toelaatbaarheidsverklaring SO cluster 3 (geef hieronder aan welke categorie)
 - LZ (cluster 3)
 - ZML (cluster 3)
 - LG (cluster 3)
 - MG (cluster 3)
 - EMB (cluster 3)
- Verlenging Toelaatbaarheidsverklaring SO cluster 4

IVO velden	Wat heeft de leerling nodig?
1. De hoeveelheid aandacht en tijd Hoeveel extra tijd is er nodig / beschikbaar/ aantal handen in de klas of de groepsgrootte?	
2. Het onderwijsmateriaal Welke onderwijsmaterialen zijn nodig / beschikbaar?	

<p>3. De ruimtelijke omgeving Welke aanpassingen in de klas, in en om het schoolgebouw zijn nodig / beschikbaar om een normale schoolgang van de leerling met speciale behoeften te garanderen</p>	
<p>4. De expertise Welke expertise op onderwijsgebied is nodig / beschikbaar (inclusief SO en SBO), en welke specialistische expertise is nodig / beschikbaar, met welke intensiteit?</p>	
<p>5. De samenwerking met andere instanties Is samenwerking met een instantie buiten het onderwijs noodzakelijk? Welke instantie? Op welke basis en met welke intensiteit?</p>	

Advies commissie van begeleiding

Advies inzake duur verlenging , terugplaatsingsmogelijkheden en de voorwaarden voor terugplaatsing

12 | Handtekeningen bij aanvraag (verlenging) ondersteuningsarrangement / toelaatbaarheidsverklaring

Datum		
Ouder / verzorger 1* / of wettelijke vertegenwoordiger(s) als daar sprake van is	<i>Naam</i>	<i>Handtekening</i>
Ouder / verzorger 2* / wettelijke vertegenwoordiger	<i>Naam</i>	<i>Handtekening</i>
Leerling (12+)	<i>Naam</i>	<i>Handtekening</i>
Directeur basisschool	<i>Naam</i>	<i>Handtekening</i>
Orthopedagoog / psycholoog	<i>Naam</i> <i>Organisatie</i>	<i>Handtekening</i>
Tweede (externe) deskundige	<i>Naam</i> <i>Functie</i> <i>Organisatie</i>	<i>Handtekening</i>

*Beide ouders / verzorgers ondertekenen. Als maar één ouder / verzorger ondertekent, gaan we ervan uit dat de andere ouder / verzorger op de hoogte is gesteld.

Bijlagen:

- Toets gegevens LVS
- onderzoeksverslagen:.....
- Verslag tweede deskundige
-
-

Bijlage bij groeidocument

Toestemmingsformulier bespreking ondersteuningsteam

Gegevens leerling

Naam	
Geboortedatum	

Ouders / verzorgers* verlenen toestemming aan het ondersteuningsteam van de basisschool voor inzage in het dossier en bespreking in het ondersteuningsteam.

De ouders / verzorgers* worden hierbij uitgenodigd.

*) of wettelijke vertegenwoordiger(s) als daar sprake van is

Ja Nee

Ondertekening

Beide ouders / verzorgers ondertekenen. Als maar één ouder ondertekent, gaan we er van uit dat de andere ouder / verzorger ook akkoord is.

	Ouder / verzorger 1	Ouder / verzorger 2
Naam ouders / verzorgers		
Handtekening		
Datum		

Bijlage 6

Protocol formuleren ontwikkelings-
perspectief voor leerlingen

Ontwikkelingsperspectief voor leerlingen

'Het ontwikkelingsperspectief is de omschrijving van wat een school met zijn mogelijkheden en beperkingen met de genoemde leerling wil bereiken. Ofwel: het eindniveau dat de school met deze leerling verwacht te bereiken/nastreeft. Het perspectief is naast realistisch en onderbouwd dus ook ambitieus!'

Actie	Activiteit	Toelichting
1	Voortraject	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdig de leerling signaleren en resultaten analyseren. Inzet HGPD. • Verzamelen gegevens: didactisch, SEO/gedrag (beschermende/belemmerende factoren). Ook de omgevingsfactoren in beeld brengen • Nagaan: Wat is er extra gedaan (+kwaliteit van wat er gedaan is). • De IIn ontvangt binnen de groep extra geïntensiverde begeleiding/instructie • Tussentijds resultaten van de extra begeleiding/instructie evalueren • Als een leerling herhaald onvoldoende profiteert van de extra begeleiding en ondersteuning, dan in overleg met een extern deskundige en ouders OPP opstellen.
2	Signaleren van de behoefte voor het opstellen van een ontwikkelingsperspectief	<p>Indicaties die hierbij gelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leerlingen met een indicatie voor speciaal (basis)onderwijs; • leerlingen met een leerlinggebonden financiering (rugzakje); • leerlingen met een verwachte uitstroom naar praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs; • leerlingen die uitstromen naar leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). <p>Over het algemeen geldt dat er minimaal een achterstand is van 10 maanden (eind groep 7 niveau).</p> <p>Criterium: Het kind is losgekoppeld van de leerstof van de groep waarin hij/zij zit. Het algemene advies is om kinderen t/m/ groep 5 bij de leerstof en doelen van de groep te houden, eventueel door het doen van aanpassingen.</p>
3	Opstellen van het OPP	<p>Gebruik hiervoor het stappenplan voor invullen van het OPP format van Edux (zie bijlage).</p> <p>Vooraf dient de wijze van evalueren te worden vastgesteld. Indien er naast een achterstand in niveau ook specifieke onderwijsbehoeften zijn op het gebied van concentratie en structuur kunnen de toetsen voor speciale leerlingen afgenomen worden.</p>

Voordeel van deze toetsen is dat ook tussentoetsen beschikbaar zijn.

Wanneer voor deze toetslijn gekozen wordt dient men zich bewust te zijn dat het voor deze leerlingen zeer moeilijk wordt om deel te nemen aan een reguliere CITO (eind)toets

4	De leerkracht stelt een handelingsplan of groepsplan op voor het gehele schooljaar, waarin te behalen doelen worden aangegeven in relatie tot het ontwikkelingsperspectief.	Het einddoel van het ontwikkelingsperspectief wordt verdeeld over het aantal schooljaren.
5	Indien de leerkracht tussentijds denkt het perspectief niet te kunnen behalen volgt een gesprek met de intern begeleider:	<p>Er wordt gezocht naar middelen om het doel toch te realiseren. Indien het doel ook met inzet extra middelen (bijv. extra ondersteuning, scholing enz.) niet voldoende gerealiseerd kan worden, kunnen doelen naar een volgend jaar doorgeschoven worden, ervan uitgaande dat er dan een inhaalslag gemaakt kan worden.</p> <p>Slechts in laatste instantie kan besloten worden het perspectief bij te stellen. Indien een OPP gewijzigd moet worden, worden de oude gegevens niet gewist, maar wordt een nieuwe versie aangemaakt.</p>
6	De leerkracht rapporteert na iedere periode over de voortgang in het behalen van de doelen.	<p>Evaluatie vindt plaats in januari en juni met de intern begeleider (minstens 2 keer per jaar is verplicht), nav de toetsen en de procesevaluatie.</p> <p>Nagegaan wordt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Of de gestelde doelen gerealiseerd zijn. • Of de afgesproken interventies uitgevoerd zijn. • Welke consequenties en leerpunten hieruit getrokken kunnen worden. • Indien er gewerkt wordt met groepsplannen en groepsoverzichten worden de onderwijsbehoeften hierin bijgesteld en wordt mogelijk ook de aanpak in het groepsplan gewijzigd. <p>Als het doel niet is behaald, dan een inhaalslag plannen om weer aan te sluiten bij de ontwikkelingslijn.</p> <p>Eventueel de doelen bijstellen van het ontwikkelingsperspectief als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de opbrengsten 2 periodes achter elkaar niet behaald worden, waarbij wel het handelen is aangepast aan de onderwijsbehoeften. • nieuwe gegevens beschikbaar komen voor het bepalen van ontwikkelingsperspectief • er situaties optreden die buiten de invloedssfeer van de school liggen, maar wel negatief effect hebben op het behalen van het perspectief.

7	De IB'er analyseert jaarlijks de dossiers van de schoolverlaters	<ul style="list-style-type: none"> • Zijn de ontwikkelingsperspectieven gehaald? (80% realisatie) • Wat leren we voor het formuleren van ontwikkelingsperspectieven voor nieuwe leerlingen? • Wat leren we hieruit t.a.v. de mogelijkheden
8	Overleg ouders	<p>Het ontwikkelingsperspectief is voor de ouders van de leerlingen die het aangaat een extra instrument en wordt vastgesteld na overleg met de ouders. Als de ouders het niet eens zijn met het ontwikkelingsperspectief, dan beslist de school over het onderwijsaanbod en kunnen de ouders een beroep doen op de klachtenregeling.</p> <p>Het ontwikkelingsperspectief moet minstens 1 maal per jaar met ouders worden geëvalueerd.</p>
9	Beoordeling inspectie	<p>Bij de beoordeling van de ontwikkeling van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften betreft de inspectie alle leerlingen in groep 8 met een eigen leerlijn voor een of meerdere vakgebieden. Een school moet kunnen aantonen dat een leerling niet kan meedoen aan het reguliere curriculum. Dit kan bijvoorbeeld met een psychologisch en/of didactisch niet onderzoek (niet verplicht) en de leerlinggegevens zoals vermeld in de fase van het voortraject (punt 0 van dit protocol). Ondanks de inspanningen van de school is het niet gelukt deze leerlingen bij de groep te houden, zelfs niet met een minimumprogramma. De beredeneerde keuzes moeten in het zorgdossier van de individuele leerling terug te vinden zijn.</p> <p>Inspectie vindt het belangrijk dat je in het OPP ook de kenmerken van de populatie van de school meeneemt (belemmerende en beschermende schoolkenmerken).</p> <p>Voor kinderen met een indicatie wordt er vanaf dag 1 dat zij op school zijn een OPP opgesteld dat ook gebruikt wordt als verantwoording voor de gelden.</p> <p>Niet iedere leerling met een rugzak hoeft een OPP te hebben. Wel moeten deze leerlingen een handelingsplan hebben, dat staat in de wet beschreven. Alleen als zij het curriculum eind groep 8 niet kunnen halen wordt een OPP gemaakt. Dyslexie en Dyscalculie op zich zijn geen reden voor een OPP; pas als er sprake is van erg grote achterstanden – niet te wijten aan slecht onderwijs – moet er een OPP zijn.</p>
10	OPP en CITO eindtoets	<p>In principe tellen alle kinderen mee, als een kind de toets niet maakt wordt die al uitvaller berekend. Uitzonderingen: De resultaten van de volgende leerlingen hoeven niet in de beoordeling van indicator 1.1 betrokken te worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen die toelaatbaar zijn tot het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs;

- Leerlingen die een lgf-, so- of sbo- indicatie hebben en als gevolg van beperktere capaciteiten geheel of gedeeltelijk zijn losgekoppeld van het reguliere curriculum van de groep. Het gaat hier dus om uitzonderingsgevallen;
- Leerlingen die in groep 7 of 8 zijn ingestroomd;
- Leerlingen die kort in Nederland verblijven en om die reden het Nederlands minder goed beheersen.

Er dient voldaan te zijn aan de eisen voor een OPP, inclusief 2 evaluaties.

Invullen van het OPP format van Edux

Beknopte beschrijving van het dossier

Beschrijf beknopt welke problemen de leerling heeft ondervonden per schooljaar, welke hulp is geboden en wat de effecten daarvan zijn. Vat eventuele onderzoeksgegevens of andere relevante verslaglegging samen. Geef ook de huidige situatie duidelijk weer.

Formuleer een theoretisch leerrendement

Het theoretische leerrendement is de verwachte uitstroom in vaardigheid-score van de leerling op basis van minimaal drie meetmomenten. Dus eigenlijk het uitstroomniveau waarop het kind uitkomt als de lijn van de 3 toetsen wordt doorgezet.

Gebruik voor de bepaling van het theoretische leerrendement in vaardigheid scores het (alternatief) leerling rapport uit de CITO map. Je gebruikt hiervoor het leerling rapport dat aan weerszijden een niveau indicatie geeft (A-E of I-V).

In deze grafiek vul je in wat de resultaten van de leerling zijn tot nu toe en trek je een streep door de laagste scores en door de hoogste scores. Als je vervolgens een lijn precies in het midden trekt en deze doortrekt tot eind groep 8, heb je de theoretische vaardigheid bepaald. Dit is het resultaat dat je mag verwachten als de leerling zich op dezelfde manier ontwikkelt als voorheen.

De theoretische vaardigheid zoals hierboven kun je dus ook bepalen door de gemiddelde vaardigheidsgroei te berekenen en deze door te trekken tot het laatste toetsmoment. Bijvoorbeeld als een kind gemiddeld 3 punten in vaardigheid omhoog gaat tijdens 5 toetsmomenten, dan is de theoretische verwachting dat de leerling 15 vaardigheidsscores omhoog gaat in 5 toetsmomenten.

Esis is bezig met het ontwikkelen van een programma om de theoretische verwachting te berekenen.

Schoolkenmerken

Inventariseer belemmerende en compenserende factoren m.b.t. de volgende kenmerken:

- Didactisch proces
- Niveau van de school

- Groeperingsvormen
- Personele faciliteiten, waaronder de zorg- en ondersteuningsmogelijkheden
- Organisatorische aspecten en schoolbeleid
- Schoolklimaat
- Beschikbare middelen

Maak hierbij gebruik van het HGPD formulier waar je voor de verschillende gebieden ook reeds de beschermende en belemmerende factoren hebt beschreven.

Kindkenmerken

Houd rekening met:

- Leerpotentie (IQ)
- Leerresultaten op verschillende gebieden
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Gezinsaspecten
- Onderwijsleersituatie
- Belemmerende factoren en stoornissen die van invloed zijn op leerprestaties
- Beschermende factoren
- Analysegegevens. Wat werkt wel en wat werkt niet?

Maak hierbij gebruik van het HGPD formulier waar je op de verschillende gebieden ook reeds de beschermende en belemmerende factoren hebt beschreven.

Formuleer de reële leerrendementsverwachting. Dit is een ambitieus, uitdagend en realistisch doel. Formuleer een doel dat je met deze leerling op jouw school wil behalen, houd rekening met school- en kindkenmerken

De inspectie heeft de voorkeur uitgesproken dat de leerrendementsverwachting in vaardigheidsscore wordt gegeven.

Gebruik voor de bepaling van het doel in vaardigheidsscore het (alternatief) leerling rapport uit de CITO map. Je gebruikt hiervoor het leerling rapport dat aan weerszijden een niveau indicatie geeft (A-E of I-V).

In deze grafiek vul je in wat de resultaten van de leerling zijn tot nu toe en trek je op basis van de verwachte leerontwikkeling in relatie tot beschermende en belemmerende factoren en de afstemming die je als school op de onderwijsbehoeften kan bieden de vaardigheidslijn door. Je kunt dan bepalen wat het einddoel is in vaardigheidsscore. Ga hierbij wel uit van een ambitieuzer einddoel t.a.v. de theoretische leerrendementsverwachting. Kijk hierbij ook naar de algemene (lineaire) ontwikkelingslijn die het gemiddelde kind doormaakt.

Leg vast op basis van welke gegevens, oordelen en aannames je tot deze formulering komt. Motiveer je keuze en geef ook aan welk uitstroomniveau VO hierbij past.

Stel zowel inhoudelijke als cijfermatige doelen op. De inhoudelijke doelen zijn te vinden bij het SLO (referentieniveaus), maar ook in de methoden. Op basis van de ingetekende lijn in het alternatieve leerlingrapport kun je zien wat het leerstofniveau is van de leerling.

Dit staat vermeld aan de rechterkant van het alternatieve leerlingrapport. Hier kun je je aanbod op afstemmen.

Geef doelen in vaardigheidsscore in een bandbreedte aan (dus doel: VS 45-48).
In de CITO map van ieder vak kun je zien wat de bandbreedte is bij iedere vaardigheidsscore.

Bepaal de tussendoelen

Deel tussenliggende periodes in (minimaal 2 per schooljaar). Evalueer met de CITO in januari en juni.

Formuleer doelen op lange, middellange en korte termijn. Op basis van het einddoel in vaardigheidsscores kun je de tussendoelen uit de ingetekende grafiek aflezen. Stel zowel cijfermatige doelen in vaardigheid scores als inhoudelijke doelen (de vaardigheidsdoelen; wat qua inhoud moet de leerling kennen en kunnen). Geef ook aan hoe je hierop gaat evalueren.

Geef doelen in vaardigheidsscore in een bandbreedte aan (dus doel = een VS van 45-48).

In de CITO map van ieder vak kun je zien wat de bandbreedte is bij iedere vaardigheidsscore.

Denk er ook over na of je nog sociaal-emotionele doelen moet stellen ten aanzien van welbevinden, werkhouding etc.

Stel een handelingsplan of groepsplan op, waarbij het doel is om minimaal de ontwikkelingslijn te volgen. Kennis van leerlijnen is hierbij belangrijk.

Planning van het onderwijsaanbod

Geef een korte beschrijving van de essentie van het groeps-/ handelingsplan. De detailuitwerking dient beschreven te worden in een handelingsplan of groepsplan. Geef aan hoe de school tegemoet gaat komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling. Hoe gaat de school voor de vakgebieden waar het OPP voor is opgesteld werken aan het realiseren van de doelen.

Evaluatie

Geef vooraf aan hoe en waarmee je gaat evalueren, met wie je gaat evalueren en wanneer.

Tijdens de evaluatie geeft je aan wat de opbrengst is en of het gelukt is om af te stemmen op de onderwijsbehoeften. Wat is het resultaat daarvan. Welke acties waren succesvol en wat zijn aandachtspunten voor de volgende periode? Hoe is het welbevinden en de werkhouding van het kind t.a.v. de eigen leerlijn?

Ontwikkelingsperspectief VS

Naam	
Geboortedatum	
School	
Schoolverloop	
Datum opstellen ontwikkelingsperspectief	
Periode ontwikkelingsperspectief	
Vakgebied(en)	
Datum leerlingbespreking (bijstellen belemmerende en compenserende factoren)	
Datum bijstellen ontwikkelingsperspectief	

Beknopte beschrijving van het dossier

Beschrijf hier beknopt welke problemen de leerling heeft ondervonden per schooljaar, welke hulp is geboden en wat de effecten daarvan zijn. Hier is ook ruimte om eventuele onderzoeksgegevens of andere relevante verslaglegging samen te vatten.

Theoretische leerrendementsverwachting

Voorspel op grond van 3 meetmomenten het didactisch eindniveau van de leerling aan het eind van de basisschool per vakgebied(en). Beschrijf alleen de vakgebieden waarop het OPP van toepassing is. Haal de overige vakgebieden weg (dit geldt voor het hele document).

	Beginsituatie									
	VS	DMT	BL	SP	REK					
1 d.d										
2 d.d										
3 d.d										

Analyse van beschermende en belemmerende factoren

Datum:

	Belemmerende factoren	Compenserende factoren	Onderwijsbehoeften
Kindfactoren			
Lichamelijk			
Gedrag			
Leren			
Schoolfactoren			
Leerkracht			
Groep			
School			
Externe factoren			
Gezin			
Vrije tijd			
Zorg			

Bepaling reële leerrendementsverwachting

Maak een afweging van het verwachte eindniveau en de uitstroombestemming van de leerling, op grond van de belemmerende en beschermende factoren en de mate waarin je als school tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften. Plaats de verwachting binnen een bandbreedte.

Motivering:

Uitstroombestemming:

Bepaling tussendoelen

Beschrijf zowel in cijfers als in vaardigheden wat de leerling op ieder moment van (tussen)evaluatie moet beheersen. Benoem tevens hoe je wil evalueren op de (tussen)doelen.

Bereken de tussendoelen (VS):

Vakgebied | Technisch lezen

Toetsmoment / -middel	Vaardigheden	VS in bandbreedte	Hoe evalueren?

Vakgebied | Begrijpend lezen

Toetsmoment / -middel	Vaardigheden	VS in bandbreedte	Hoe evalueren?

Vakgebied | Spelling

Toetsmoment / -middel	Vaardigheden	VS in bandbreedte	Hoe evalueren?

Vakgebied | Rekenen

Toetsmoment / -middel	Vaardigheden	VS in bandbreedte	Hoe evalueren?

Planning van het onderwijsaanbod

Hier volgt een korte beschrijving van de essentie van het groeps-/handelingsplan. De detailuitwerking dient beschreven te worden in een handelingsplan of groepsplan. Geef aan hoe de school tegemoet gaat komen aan de onderwijsbehoeften.

Hoe ga ik het doen? <i>Instructie, afstemming onderwijsbehoeftes</i>	Hoe organiseer ik het? <i>Organisatie</i>

Evaluatie

Toetsmoment / -middel	Opbrengstevaluatie <i>Behaalde score en wel/niet beheerste vaardigheden</i>	Procesevaluatie <i>Is het gelukt om af te stemmen op de onderwijsbehoeften + resultaat daarvan. Welke acties waren succesvol? Consequenties voor volgende periode.</i>

Handtekeningenpagina

Naam	
Geboortedatum	
School	
Schoolverloop	
Datum opstellen ontwikkelingsperspectief	
Periode ontwikkelingsperspectief	
Vakgebied(en)	

Handtekening directeur	Handtekening ib-er	Handtekening ouders
d.d.	d.d.	d.d.

Handtekening extern deskundige

Naam

d.d.

Organisatie

Bijlage:

- handelingsplan of groepsplan per periode